

Vinařský věstník

4

2020

Obsah:

Z domova	2
Ze zahraničí	10

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

SUCHO VE VINICÍCH, FOTO: PEPRCONSULTING

Z domova

TISKOVÁ ZPRÁVA: SZIF zahájí příjem Jednotné žádosti 2020

Praha 7. dubna 2020 – Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) spustí od 8. dubna příjem Jednotných žádostí (JŽ) na rok 2020. Jedná se o univerzální formulář, jehož prostřednictvím mohou zemědělci získat finanční podporu na přímé platby a neprojektová opatření Programu rozvoje venkova. Řádný termín na podávání žádostí je v letošním roce v návaznosti na epidemii COVID-19 prodloužen až do 15. června.

Vzhledem k pandemii muselo být v letošním roce zrušeno přes 65 bezplatných seminářů k Jednotné žádosti, které se již tradičně konají pod záštitou Celostátní sítě pro venkov. SZIF však ve spolupráci s MZe připravil několik prezentací a videonávodů, které by měly žadatelům pomoci s orientací v podmínkách jednotlivých dotačních titulů, s orientací v předtiskových aplikacích IZR a LPIS a při vyplňování formuláře JŽ na PF. Prezentace a videonávody jsou k dispozici na webu SZIF v sekci Jednotná žádost a na PF.

SZIF v letošním roce žádá uchazeče o dotace (žadatele), aby pro komunikaci se SZIF využívali primárně PF. Portál farmáře SZIF je webový portál, který umožňuje přístup k aktuálním informacím o průběhu administrace žádostí a požadavkům k doplnění či úpravě uvedených zjištění. Pomocí PF budou žadatelům také zasílána rozhodnutí, přičemž bude platit tzv. doručení fikcí (nepřihlásí-li se do svého účtu ve lhůtě do 10 dnů od zaslání, považuje se dokument za doručení). V případě, kdy žadatel nebude mít zřízený přístup do PF, zůstávají zachovány i ostatní způsoby komunikace.

Přístup do PF lze zřídit osobně na podatelnách Regionálních odborů a Centrály SZIF, kde jsou však dočasně úřední hodiny omezeny na pondělí a středu od 9,00 do 12,00 hod. Přístup do PF je možné získat i na Oddělení příjmu žádostí a LPIS, pracovníci zde ale budou poskytovat pomoc především telefonicky či e-mailem; osobně jen po předchozí telefonické domluvě, kdy je nutné s pracovníkem OPŽL domluvit přesný termín

a čas návštěvy. Žádost o přístup do PF lze podat též prostřednictvím datové schránky nebo e-Podatelny s uznávaným elektronickým podpisem. Nelze ji však zaslat v listinné podobě poštou.

**KONTAKT: LENKA REZKOVÁ, TISKOVÁ
MLUVČÍ SZIF, TEL.: +420 222 871 668, MOBIL:
+420 733 696 550, E-MAIL: PRESS@SZIF.CZ**

Řešení krizové situace v souvislosti s výsadbami vinic

22. 4. 2020 – ÚKZÚZ nebude ukládat správní sankce u udělených povolení pro novou výsadbu (PONV) a povolení pro opětovnou výsadbu po vyklučení (POOV) v letech 2017 a 2018, tedy těch, jejichž expirační lhůta končí v roce 2020 a 2021. V zájmu nenavyšování administrativní zátěže a mírnění dopadů vládních opatření k současné kritické epidemiologické situaci se rovněž přikláníme k využití zjednodušeného postupu a nevyžadování hlášení vyšší moci vinohradníkem při nevyužití povolení udělených ve výše zmíněných letech.

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Navýšený rozpočet Programu rozvoje venkova

Tisková zpráva, 17. 4. 2020 – Zvýšit soběstačnost České republiky a snížit její závislost na dovozech je hlavním cílem mimořádného 10. kola Programu rozvoje venkova (PRV). Příjem žádostí bude spuštěn v polovině července, celkem Ministerstvo zemědělství (MZe) rozdělí v tomto kole mezi zemědělce a potravináře 4 miliardy korun. Peníze půjdou především na pěstování ovoce, zeleniny, brambor nebo chmele a také na chov prasat a drůbeže. Novinkou je možnost zálohového financování pro zemědělce.

„Chceme posílit naši soběstačnost především v ovoci a zelenině, v živočišné výrobě pak u prasat a drůbeže. Naším cílem je zvýšení soběstačnosti tak,

abychom zajistili dostatek základních potravin, které u nás můžeme produkovat, i v době krizí, jako je ta současná. Zároveň ale musíme zvýšit také zpracování potravin v tuzemsku, aby se od nás nevyvážely základní suroviny a nedovážely produkty s vyšší přidanou hodnotou,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

V rámci 10. kola příjmu žádostí MZe otevře dvě operace, a to Investice do zemědělských podniků a Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů. Předpokládaná celková alokace z vládní rozpočtové rezervy na základě usnesení vlády z března 2020 na řešení soběstačnosti pro Program rozvoje venkova je 3,3 miliardy korun. Z toho bude 600 milionů korun využito na dobré životní podmínky zvířat v sektoru dojeného skotu a prasat a 2,7 miliardy korun půjde na výše uvedená investiční opatření. Zároveň s touto částkou budou využity zbylé finanční prostředky PRV v operaci 4.2.1. Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů ve výši zhruba 700 milionů korun. Příjem žádostí pro 10. mimořádné kolo PRV bude v termínu od 14. července do 4. srpna 2020.

Hlavním smyslem plánovaného kola z PRV je investičně podpořit zejména citlivé sektory živočišné a rostlinné výroby, u kterých je saldo zahraničního obchodu, a tím míra soběstačnosti pro ČR nejhorší. Jde zejména o chov prasat a drůbeže na maso spolu s nosnicemi. U rostlinné výroby budou podpořeny investice do sektorů ovoce, zeleniny, chmele a konzumních brambor, částečně také do rozšíření plochy vinic. V rámci těchto investic budou řešeny i projekty na zadržování srážkové vody a budování retenčních nádrží. Dostatečný zdroj závlahové vody je dnes pro tato odvětví klíčový. Ministerstvo na Program rozvoje venkova naváže i národním dotačním titulem na podporu závlah.

„Je potřeba si uvědomit, že investice do pěstování ovoce, zeleniny, brambor, ale i do živočišné výroby jsou důležité nejen pro zvýšení soběstačnosti, ale také pro zlepšení stavu krajiny. Ovocné sady ▶

a pole se zeleninou krajinu rozčlení, pomáhají proti erozi i ke zvýšení biodiverzity. Živočišná výroba pak produkuje tolik potřebnou organickou hmotu, která v naší půdě chybí a která je důležitá pro zadržení vody," uvedl ministr Toman.

Dílčí obálky na jednotlivé operace a záměry budou 1 mld. Kč na živočišnou výrobu, 0,8 mld. Kč na rostlinnou výrobu, 0,9 mld. Kč (z vládní rozpočtové rezervy) a 0,7 mld. Kč (z PRV) na potravinářské zpracování a 0,6 mld. Kč na welfare zvířat. Zároveň v jednotlivých operacích budou samostatné preferenční obálky pro malé podniky a zemědělské zpracování produktů s cílem podpořit faremní zpracování a regionální produkci.

Nastavení podmínek 10. kola PRV uvítala Ovocnářská unie ČR, pro kterou jde o důležitou pomoc. „Ovocníci vítají podporu z Programu rozvoje venkova. Ovocnářství je investičně velmi náročný obor nejen z hlediska speciálních strojů, pěstitelských technologií, ale i posklizňové úpravy. I když jsme ve složitém období, neměly by být přerušeny investice do nových výsadb ani technologií," řekl předseda Ovocnářské unie ČR Martin Ludvík.

Opatření MZe oceňuje i Zelinářská unie Čech a Moravy. „Produkce zeleniny se po našem vstupu na jednotný evropský trh propadla na historické minimum. Ze základních potravin, kam zelenina bezesporu patří, vykazujeme nejnižší míru soběstačnosti. Každý den dovezeme do ČR více než sto kamionů zeleniny. V jarních měsících jsme zcela odkázáni na dovoz základních druhů, jako je cibule, mrkev, zelí, ale i brambor. Je to problém nejen naší potravinové závislosti, ale i problém ekologický. Proto vítáme vstřícný krok Ministerstva zemědělství k podpoře investic směřovaných ke zvýšení soběstačnosti a potravinové bezpečnosti ČR," uvedl předseda Zelinářské unie Čech a Moravy Petr Hanka.

Ve standardním podzimním kole příjmu žádostí v říjnu 2020 budou operace zaměřené na vzdělávání, zahájení činnosti mladých zemědělců, zemědělské diverzifikace a agroturistiku, lesnickou infrastrukturu, obnovu lesních porostů po kalamitách, investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin a přeměnu porostů náhradních dřevin. Ministerstvo bude i nadále hledat zdroje pro opatření inovací z důvodů nutnosti stimulace sektoru v oblasti současných potřeb a výzev souvisejících se strategií Farm to Fork.

Pro malé a střední zemědělské podniky je určena také podpora v rámci Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF). Na tu vláda uvolnila 1 miliardu korun, MZe chce rozpočet posílit ještě o několik stovek milionů korun. V rámci stávajících programů PGRLF refunduje část předepsaných úroků z komerčních úvěrů. Jde zejména o investiční úvěry, v jejichž rámci komerční banky financují investiční činnost zemědělských podnikatelů a podnikatelů v oblasti lesnictví. Mimo stávající programy PGRLF připravuje také nový program „Provoz 2020 – snížení jistiny úvěru". Jeho cílem bude snížení jistiny provozních úvěrů poskytnutých komerčními subjekty na provozní financování podnikatelů působících v oblasti zemědělské prvovýroby.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Obousměrná elektronická komunikace – informace se SZIF

Na základě novely zákona č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1.1. 2020, došlo k zavedení obousměrné elektronické komunikace mezi žadateli o dotace a SZIF prostřednictvím Portálu farmáře.

Tato novela byla připravena v roce 2019 z důvodu lepší elektronické komunikace mezi žadatelem a SZIF prostřednictvím Portálu farmáře. V minulosti žadatelé mohli podávat žádosti a činit další úkony vůči SZIF elektronicky prostřednictvím Portálu farmáře. SZIF však musel doručovat rozhodnutí a další úkony v těchto řízeních buď do datové schránky anebo v listinné podobě poštou.

U všech žádostí podaných elektronicky prostřednictvím Portálu farmáře budou všechny úkony SZIF, včetně rozhodnutí, doručovány elektronicky na Portál farmáře. Takto se již postupovalo u projektových opatření PRV. Prakticky to znamená, že od 1.1.2020 u zemědělských národních dotací a rovněž u Jednotné žádosti 2020 budou všechny úkony SZIF elektronicky. Právě změna v doručování u Jednotné žádosti v roce 2020 bude významná. SZIF proto připravuje informační kampaň pro žadatele, aby přijaté řešení bylo efektivní a co nejméně administrativně zatěžující pro všechny strany. Stejný přístup bude

uplatňován u již probíhající elektronické komunikace u zemědělských národních dotací a projektových opatření PRV. U již podaných žádostí prostřednictvím Portálu farmáře doručuje SZIF rozhodnutí a další dokumenty prioritně na Portál farmáře, a to i pokud má žadatel datovou schránku. Stejný přístup bude SZIF uplatňovat i u Jednotné žádosti 2020. Portál farmáře se tak stává hlavním komunikačním kanálem se SZIF při administraci opatření SZP a národních dotací.

**ZDROJ: AGRÁRNÍ KOMORA ČESKÉ
REPUBLIKY, ZPRACOVALA: MGR. ING.
JARMILA DUBRAVSKÁ, PH.D., 16. 04. 2020**

Klienti PGRLF mohou žádat o odklad splátek

PGRLF informuje své klienty v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 177/2020 Sb., že na webových stránkách společnosti nyní nalezou ke stažení žádost o odklad splátek úvěrů poskytnutých PGRLF.

Kompletní žádost je k dispozici v sekci KE STAŽENÍ. Žádosti lze zaslat elektronicky na e-mailovou adresu info@pgrlf.cz (akceptujeme odesílatele s kontaktní e-mailovou adresou evidovanou u PGRLF), dále přes datovou schránku, nebo klasickou poštou.

**ZDROJ: PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ
A LESNICKÝ FOND, A.S., AUTOR: BARBORA
ŠENFELDOVÁ, 21. 4. 2020**

Informace pro plátce odvodů Vinařského fondu

Vzhledem k situaci způsobené nálezou COVID 19 rozhodla Rada Vinařského fondu na svém jednání dne 21. 4. 2020 konaném prostřednictvím videokonference o umožnění odkladu plateb odvodů do Vinařského fondu splatných v jednotlivých čtvrtletích tohoto roku do konce roku 2020, tedy do 31. 12. 2020.

V případě, že odvody splatné v roce 2020 budou uhrazeny na účet fondu do výše uvedeného data (31.12.2020), nebude uplatněno žádné penále za pozdní odvod, jedinou podmínkou je, abyste nám skutečnost o potřebě odkladu vašich plateb odvodů nahlásili na mailovou adresu dolansky@vinarskyfond.cz.

VINAŘSKÝ FOND, 22. 4. 2020

PGRLF otevírá program Podpora nákupu půdy

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. spouští od pondělí 20. dubna 2020 od 9.00 hodin příjem žádostí do programu Podpora nákupu půdy. Program bude otevřen po dobu následujících tří měsíců, tj. do 20. července 2020.

V souvislosti s otevřením kola příjmu žádosti, prošel program Podpory nákupu půdy drobnými úpravami. Přičemž nejdůležitější jsou, že podání žádostí probíhá pouze prostřednictvím elektronického formuláře na webových stránkách www.pgrlf.cz, a dále sazba podpory bude stanovena až po ukončení příjmů žádostí daného kola.

„Pro zemědělce je nákup půdy strategickou záležitostí, která jim z dlouhodobého hlediska zajišťuje určitou stabilitu. Navíc jsou sektory, jako například ovocnářství, u kterého je vlastnictví půdy důležité i proto, že sady rodí až po několika letech a zemědělec musí mít jistotu, že mu nikdo neukončí pronájem a nezmaří se tak jeho úsilí,“ uvedl ministr zemědělství, Miroslav Toman.

„Rádi bychom v současné situaci touto cestou podpořili české zemědělství a rozvoj venkova. Cílem tohoto programu podpory je především zpřístupnit pořízení zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělským prvovýrobcům,“ řekl předseda představenstva PGRLF, Vladimír Eck.

Poskytovaná podpora je ve formě finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení úvěrů na nákup zemědělské půdy, která není ve vlastnictví státu. Podpora je poskytována v režimu de minimis a maximální výše podpory je korunový ekvivalent částky až 15 000 EUR. Program je určen pouze malým a středním podnikům, které se zabývají zemědělskou prvovýrobou. Celkový objem úvěrových prostředků u jednoho žadatele, na který bude společností PGRLF, a.s. poskytnuta podpora v rámci programu Podpora nákupu půdy, nesmí překročit částku 10 mil. Kč. Zároveň úvěr poskytnutý žadateli na nákup nestátní zemědělské půdy, na který má být poskytována podpora, nesmí být nižší než 100 tis. Kč. Plné znění pravidel je k dispozici na internetových stránkách v sekci Ke stažení.

ZDROJ: PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND, A.S., AUTOR: BARBORA ŠENFELDOVÁ, 17. DUBNA 2020

Informace pro žadatele týkající se zásahu vyšší moci z důvodu výskytu hraboše polního

SZIF na svém webu zveřejnil aktualizaci Informací pro žadatele týkající se zásahu vyšší moci – úmrtí, vyšší moci – výjimečných okolností, změny žadatele a ukončení zemědělské činnosti. Informace byla doplněna o řešení vyšší moci – výjimečných okolností v případech:

- poškození DPB/porostu z důvodu nadměrného výskytu hraboše polního,
- použití přípravku na ochranu rostlin z důvodu kalamitního výskytu hraboše polního.

ZDROJ: AK ČR, 30.3.2020

Výskyt hraboše polního v březnu 2020

6.4.2020 – Celorepublikový průměr intenzity hrabošů dosáhl v březnu 10násobku prahu škodlivosti, i nadále se drží vysoko nad prahem škodlivosti. Tento stav představuje vysoké riziko ohrožení zemědělských porostů vzhledem ke zvyšující se aktivitě hrabošů v jarním období. Nárůst populační hustoty hrabošů byl v březnu zaznamenán ve Středočeském, Olomouckém a zejména v Pardubickém kraji.

Březnová data z monitoringu výskytu hraboše polního v celostátním měřítku potvrzují pokles populací hrabošů (z únorového průměru 655 aktivních východů z nor/ha na 478 aktivních východů z nor/ha, tedy pokles o 27 %). Situace je i nadále srovnatelná s jarem 2019, kdy bylo v tuto dobu průměrně 513 aktivních východů z nor/ha. Přestože populační hustota hraboše celkově klesá, dosahuje současný celorepublikový průměr intenzity jeho výskytu téměř 10násobku jarního prahu škodlivosti, což stále představuje velmi vysoké riziko pro zemědělské porosty. Při této intenzitě výskytu hrabošů jsou ohroženy nejen porosty ozimů, ale i porosty jarních plodin, které představují štatnatý, a tedy velmi atraktivní zdroj potravy.

V současné době evidujeme nárůst populační hustoty hrabošů ve Středočeském, Olomouckém a zejména Pardubickém kraji. To také potvrzuje předpoklad, že gradace hraboše může v tomto roce zasáhnout řadu okresů v Čechách.

Stále platí, že nejohroženějším je kraj Jiho-moravský. V ostatních krajích riziko naopak klesá či stagnuje.

Zda se budou škody, způsobené hrabošem polním v loňském roce, opakovat, rozhodne až rozvoj jeho populací v průběhu měsíců května a června. Inspektoři ÚKZÚZ budou nadále sledovat aktuální vývoj intenzity výskytu tohoto škůdce a průběžně informovat veřejnost mj. i na stránkách Rostlinolékařského portálu.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ, ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ (KRÁCENO)

Zmírnění podmínek pro zaměstnavatele v oblasti zaměstnávání zahraničních pracovníků

V návaznosti na potřebu zajistit pracovníky v zemědělské a potravinářské výrobě projednaly příslušné resorty, včetně Ministerstva zemědělství, v rámci Rady hospodářské a sociální dohody pro zaměstnávání zahraničních pracovníků možnosti usnadnění využití zahraničních pracovníků, kteří v současné kritické době přicházejí v jiných oborech o pracovní místa. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu v ČR došlo po dohodě s resorty vnitra, zahraničních věcí a práce a sociálních věcí k okamžitému pozastavení příjmu žádostí do vládních programů ekonomické migrace:

- Program Ministerstva průmyslu a obchodu „Kvalifikovaný zaměstnanec“, který je určen pro pracovníky z Ukrajiny, Moldavska, Běloruska, Kazachstánu, Mongolska, Indie, Filipín, Srbska a Černé Hory.
- Program Ministerstva zemědělství „Mimořádné pracovní vízum pro státní příslušníky Ukrajiny pracující v zemědělství, potravinářství a lesnictví“.

Garantem obou projektů (Kvalifikovaný zaměstnanec a Mimořádné pracovní vízum) za sektor potravin je Potravinářská komora ČR.

V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu:

- U již zařazených žádostí do programů se ruší všechny termíny k podání žádostí na zastupitelských úřadech ČR, avšak zařazení do programů zůstává zachováno, tzn., že se žádosti nebudou muset znovu podávat.
- Žadatelům, kterým již byl stanoven termín na zastupitelském úřadu ČR ▶

(březen–duben 2020) bude tento termín posunut na dobu po skončení nouzového stavu. O nových termínech budou zaměstnavatelé informováni.

- I v případě, že žadatelé byli již informováni o udělení zaměstnanecké karty a vyzváni k dostavení se na zastupitelský úřad ČR pro převzetí vstupního víza, se řízení přerušuje a víza budou vydávána až po skončení nouzového stavu.
- Ministerstvo průmyslu a obchodu vynulovalo všechny kapacity v systému přidělování jedinečných kódů Programu Kvalifikovaný zaměstnanec. Po skončení nouzového stavu MPO naváže na stav volných kapacit k 13. 3. 2020.

Na jednání Pracovního týmu Rady hospodářské a sociální dohody pro zaměstnávání zahraničních pracovníků bylo schváleno tzv. Desatero informací pro zaměstnavatele pracovníků ze třetích států, tj. států mimo Evropskou unii (viz. příloha), kteří by měli zajistit stejné zacházení se zahraničními pracovníky jako s tuzemskými zaměstnanci. Desatero stanovuje zásady řešení aktuální situace v oblasti zaměstnávání zahraničních pracovníků.

Dále bylo dohodnuto, že:

U zaměstnanců pracujících na základě zaměstnanecké karty (Program Kvalifikovaný zaměstnanec) dochází k těmto změnám:

- Zmírnění podmínek, za kterých mohou zahraniční pracovníci změnit zaměstnavatele – na základě usnesení vlády č. 267 z 19. 3. 2020 odpadá povinná 6 měsíční doba trvání prvního zaměstnání v ČR.
- Je povoleno, aby zahraniční pracovníci v době nouzového stavu mohli být zaměstnání na dobu určitou u jiného zaměstnavatele v případě, kdy v prvním zaměstnání je zaměstnanci poskytnuto neplacené volno.
- Na základě existujícího volného pracovního místa v centrální evidenci volných pracovních míst lze nyní dočasně zaměstnat pracovníka na tzv. další zaměstnání, přičemž bude vyznačena tato skutečnost a bude tak jasné, že se jedná o zaměstnání v rámci nouzových opatření. Tento zaměstnavatel musí mít s cizincem podepsanou smlouvu a budou spolu v přímém pracovní–právním vztahu.

Detailní přehled pracovních míst mají k dispozici jednotlivé Úřady práce, kte-

ré je možno aktuálně kontaktovat pouze bezkontaktně (tj. nelze je navštívit osobně), ideálně prostřednictvím datové schránky, klasické či elektronické pošty.

Pracovníci pracující na základě mimořádného pracovního víza (program Ministerstva zemědělství – týká se pouze pracovníků z Ukrajiny):

- Mohou rovněž změnit zaměstnavatele okamžitě, tento krok je však podmíněn získáním nového pracovního povolení, které vyřizují Úřady práce.
- Přechnodná změna zaměstnavatele může být realizována v případě, že pracovníci budou u přechodného zaměstnavatele pracovat na podobné pracovní pozici a jejich mzdu bude hradit původní zaměstnavatel.
- Původní zaměstnavatel může smluvně zavázat nového přechodného zaměstnavatele k úhradě mzdových a povinných souvisejících nákladů, jejichž výše nesmí překročit výši nákladů původního zaměstnavatele.

Blíží informace v rámci Potravinářské komory ČR – Ing. František Sládek, CSc., sladek@foodnet.cz, tel. 724 350 249.

Nabídka pracovníků z domova i ze zahraničí

Společnost Manuvia zaměstnává přibližně 12.000 zaměstnanců po celé České republice, na Slovensku a v dalších zemích Evropy. Má v portfoliu široké spektrum zaměstnanců, od pomocných pozic, přes dělnické profese, až po THP pozice, nebo IT specialisty. Pokud by vaše společnost měla zájem o dodání uchazečů ihned, jsou schopni vám je dodat a pomoci vám v situaci, která nyní panuje. Tuto situaci je možné řešit i formou brigád. Zaměstnanci pocházejí z Česka, Slovenska, Ukrajiny, Polska, Srbska, a to jak muži, tak ženy.

Kontakt: Martin Pavlas, Business Development Manager, +420 778 767 710, martin.pavlas@manuvia.com, Manuvia, a.s. organizační složka, Na Rovince 879, 720 00 Ostrava – Hrabová, www.manuvia.com

WWW.AKCR.CZ/31. 3. 2020

Na chmelnicích letos místo cizinců pomáhají studenti a místní

Zemědělskému družstvu v Kokorách na Přerovsku se už podařilo pro jarní práce na chmelnicích zajistit zhruba stovku brigádníků z řad studentů či místních, kteří po propuknutí epidemie

koronaviru přišli o práci. Nahradilo tak výpadek desítek zahraničních brigádníků, kteří letos kvůli preventivnímu uzavření hranic nemohli přijet na chmelnice pracovat. "Pomáhají nám hlavně mladí studenti, kteří k nám jezdili na školní brigády. Přihlásili se a dorazili i s kantorem, což je super. Pomáhají také místní lidé, kteří teď například ztratili zaměstnání," řekl dnes ČTK předseda ZD Kokory Vladimír Lichnovský. Družstvo v polovině března v chmelnicích zahájilo navěšování drátků na konstrukci a hlavní část jarních prací byla započata na přelomu března a dubna. Kvůli preventivním opatřením zavedeným v souvislosti s epidemií nového koronaviru letos přišlo o tradiční brigádníky z Ukrajiny a Bulharska. Práce v rozlehlých chmelnicích je podle Lichnovského z pohledu šíření nákazy koronavirem díky velkým rozestupům bezpečná a brigádníci nemusí mít obavy o zdraví. ZD Kokory je se svými zhruba 200 hektary chmelnic největším producentem chmele v regionu. V Olomouckém kraji je celkem asi 600 hektarů chmelnic.

ZDROJ: AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 15. 4. 2020

Vydání stanoviska MZe k žádosti o koncesi ("Výroba konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů")

Celý název koncese je "Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin".

Ministerstvo zemědělství je na základě zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů, kompetentní k vydání stanoviska ke koncesí pouze v rozsahu "Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)".

Část výše uvedené koncese v rozsahu "prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin" je plně v kompetenci živnostenských úřadů. Tato část byla do stávajícího názvu koncese vložena po tzv. metanolové aféře proto, aby stát měl přehled nad všemi subjekty, které prodávají kvasný líh, konzumní líh a lihovi-

ny (včetně např. obchodů s potravinami, restaurací).

Výrobu konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů, tzv. výrobu lihovin "studenou cestou", musí mít v podmínkách koncese uvedena každá fyzická nebo právnická osoba, která tuto výrobu provozuje.

Další informace

Kontakt: Ing. Zdeněk Švec, zdenek.svec@mze.cz

**ZODPOVĚDNÝ ÚTVAR: MINISTERSTVO
ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, ODBOR POTRAVINÁŘSKÝ,
21. 04. 2020**

Ministr zemědělství: Situaci s koronavirem zemědělci a potravináři s vypětím všech sil prozatím ustálí, veřejnost by je měla podpořit

20. 4. 2020 – Tisková zpráva – Více než měsíc trvající nouzový stav zemědělci a potravináři i přes řadu komplikací prozatím zvládají, s vypětím všech sil se jim daří zajistit většinu jarních prací na polích i plynulou výrobu potravin. S ohledem na rostoucí obavy ze sucha a možný nedostatek pracovníků v období sklizně však zemědělce nečká snadná sezóna. Ministr zemědělství Miroslav Toman proto vybízí, aby lidé zemědělcům vyjádřili svoji podporu, a to především nákupem jejich výrobků.

„V posledních letech jsme si zvykli, že dostupnost potravin je samozřejmá, pořád ale platí, že potraviny nevznikají v obchodech, ale na poli a ve stájích. Je za tím každodenní práce našich zemědělců, kteří nemohou práci na měsíc přerušit a potom se k ní vrátit, zemědělství takto zkrátka nefunguje. Chci proto všem zemědělcům poděkovat, že i v době, kdy platí řada omezení, svoji práci dělají a že díky nim máme co jíst,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman. Stejně poděkování podle ministra patří i výrobcům potravin, kteří nejenže práci nepřerušili, ale kvůli zvýšené poptávce museli výrobu často navyšovat a pracovat i o víkendech.

Většinu jarních prací zatím zemědělci i přes problémy zvládají. Nedostatek sezónních pracovníků, kteří v minulých letech přijížděli ze zahraničí, částečně nahradili brigádníci z Česka, případně zahraniční pracovníci, kteří jinak pracují například v automobilovém průmyslu. Přesto může nastat problém s nedostatkem lidí při sklizňových pracích. V současnosti eviduje Ministerstvo zemědě-

lství (MZe) poptávku po zhruba 5 500 sezónních pracovníků.

Vliv na produkci může mít v letošním roce také sucho, MZe již na začátku roku upozornilo, že v jarních a letních měsících mohou zcela vyschnout některé menší toky. Ideální není ani situace z pohledu zemědělského sucha, aktuální stav na území České republiky je dle Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) horší, než tomu bylo v polovině dubna v letech 2018 a 2019. Pokud by se nedostatek vody dále prohluboval, mělo by to dle ČHMÚ negativní dopad na zemědělskou výrobu.

„Zemědělce ohrožuje několik problémů najednou, kromě nedostatku pracovníků a hrozícího sucha jsou to také problémy s odbytem kvůli uzavřeným restauracím a jídelnám. Právě s odbytem jim ale může pomoci každý z nás, chtěl bych proto všechny vyzvat, aby při nákupu v obchodech dávali přednost tuzemským potravinám, nebo podpořili svého lokálního zemědělce nákupem přímo u něj na farmě,“ uvedl ministr Toman. Podle něj takto lidé nejlépe vyjádří podporu našim zemědělcům a současně mají záruku, že se k nim potraviny dostanou čerstvé.

Od dnešního dne mohou lidé znovu nakupovat potraviny i na farmářských trzích, od začátku vládních opatření přijatých v souvislosti s koronavirem je také umožněna výjimka na prodej tzv. ze dvora.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Aktuální informace o stavu vodních zdrojů a suchu k 29. 4. 2020

1. POPIS AKTUÁLNÍ HYDROLOGICKÉ SITUACE

1.1. STAV PODZEMNÍCH VOD (týdenní zpráva ČHMÚ 20. 4. – 26. 4. 2020)

Stav podzemních vod se ve srovnání s předchozím týdnem mírně zhoršil, zůstal však silně podnormální. Ke zhoršení stavu došlo na povodí Labe od Doubravy po Jizeru. V povodí Jizery (ze silně na mimořádně podnormální), horní Ohře (z mírně na silně podnormální), Ploučnice, Osoblahy (ze silně na mimořádně podnormální) a horní Moravy (z mírně na silně podnormální). Ke zlepšení došlo pouze v povodí dolní Sázavy (ze silně na mírně podnormální). Žádné povodí není hodnoceno jako normální až mimořádně nadnormální. V převážné většině povodí

v Čechách a na Moravě je stav podzemní vody hodnocen jako silně až mimořádně podnormální. Mimořádně podnormální zůstala povodí horní Vltavy, Lužnice, Otavy, Olše a Ostravice, Jihlavy a oblast soutoku Dyje a Moravy.

Hladina v mělkých vrtech ve srovnání s předchozím týdnem v ČR v průměru převážně stagnovala nebo mírně klesala. Mělké vrtty s mírně až silně nadnormální hladinou se již nevyskytují. Počet vrtů, u kterých je hladina v mezích normálu, se nezměnil a tvoří 7 % všech objektů. Počet mělkých vrtů, u kterých bylo dosaženo silně podnormální nebo mimořádně podnormální úrovně hladiny tj. silného či mimořádného sucha zůstal rovněž beze změny a tvoří 81 % všech objektů.

Počet pramenů, u kterých bylo dosaženo silně podnormální nebo mimořádně podnormální vydatnosti, tj. silného či mimořádného sucha, se oproti minulému týdnu zvýšil a tvoří 81 % všech objektů.

1.2. STAV HLADINY VODNÍCH TOKŮ

Povodí Labe, státní podnik – období od 22. 4. do 29. 4. 2020 bylo beze srážek, pouze v samotném závěru byly lokálně zaznamenány srážky z přeháněk mezi 1 až 7 mm. Průtoky ve vodních tocích mají v současné době tendenci setrvalou nebo mírně klesající. Pouze na tocích odvodňujících Krkonoše (horní Labe, Úpa, horní Jizera) dochází ke kolísání průtoků v závislosti na denních teplotách při odtávání zbytků sněhové pokrývky. Vodnosti průtoků se většinou pohybují mezi Q330 až Q270. Vyšších vodností je dosahováno pouze na tocích odvodňujících Krkonoše (Q180 až Q30). Ukazatel pro sucho Q355 se v současné době vyskytuje pouze v 6 profilech ze 120 sledovaných. Ve srovnání s dlouhodobými průměrnými průtoky pro měsíc duben (vyhodnocováno za hydrologické období 1981–2010) se většina průtoků ve vodních tocích pohybuje mezi 10 a 30 % dlouhodobého normálu, v horských oblastech se pohybují mezi 40 a 80 % dlouhodobého měsíčního normálu.

Povodí Moravy, s. p. – v uplynulém týdnu byly zaznamenány srážky do 5 mm a to pouze v povodí Dyje, většina srážek spadla v noci na 29. 4. Sníh se v horských oblastech již prakticky nevyskytuje. Hladiny na tocích jsou převážně setrvalé nebo lehce na sestupu. Za poslední tři dny se přirozené průtoky v povodí Dyje pohybují v rozmezí ▶

10 – 20 % průměrných dubnových hodnot. Vyšší hodnoty průměrných průtoků (až 30 %) jsou pouze na tocích pod vodními díly, které významně nadlepšují průtoky (VD Vranov, VD Víř, VD Letovice). V povodí Moravy se průtoky pohybují v rozmezí 10 – 30 % dubnových hodnot. Uzávěrovým profilem ve Strážnici protéká největší moravskou řekou Moravou 19 % dubnového normálu.

1.3. NAPLNĚNOST VODNÍCH NÁDRŽÍ

Povodí Labe, státní podnik – na vodárenských nádržích ve správě státního podniku Povodí Labe nebyly zaznamenány takové poklesy objemu vody, které by si vynutily omezení provozu vodních děl, resp. omezení povolených odběrů. Zásoba povrchové vody ve vodárenských nádržích je v současné době dostatečná a je možné ji odebírat v požadovaném rozsahu. Naplněnost vodárenských nádrží se pohybuje v rozmezí 83 až 100 %. Nižší naplněnost má VD Křižanovice (57 %), kde byla cíleně snížena hladina vody pro umožnění provedení opravy klapkových uzávěrů korunových přelivů, a VD Souš (71 %), kde je snižována hladina z důvodu připravované opravy návodního líce a dlažby vývaru, která bude zahájena na začátku května. Jako problematické se stále jeví doplnění zásobního prostoru VD Vrchlice, což může mít během letních měsíců vliv na kvalitu vody v nádrži a na její upravitelnost. Na VD Křižanovice byla v dubnu 2019 naplněnost zásobního prostoru nižší z důvodu snížení hladiny vody pro umožnění provedení dotěsnění vodorovné spáry. Na všech nádržích probíhají manipulace v souladu se schválenými manipulačními řády. Zaplněnost zásobních prostorů významných vodních nádrží se pohybuje v rozmezí 92 – 100 %. V porovnání s rokem 2019 je k dnešnímu dni naplněnost většiny nádrží obdobná jako v loňském roce.

Povodí Moravy, s. p. – většina významných nádrží v povodí Moravy a Dyje má plné nebo téměř plné zásobní prostory. Hladiny v nádržích jsou většinou lehce na sestupu nebo setrvalé. Za uplynulý týden bylo z významných vodních nádrží v povodí Moravy a Dyje nadlepšeno do toků pod nádržemi cca 3,5 mil. m³ vody. Nadále platí, že z nádrží je dlouhodobě vypouštěno jen nezbytné minimum. Vodárenské odběry jsou zabezpečovány v požadovaných množstvích.

VYBRANÉ VODÁRENSKÉ NÁDRŽE

Vybrané vodárenské nádrže				
Název vodního díla	Celkový objem zásobního prostoru [mil. m ³]	Naplnění zásobního prostoru [%]		
		29. 4. 2019	22. 4. 2020	29. 4. 2020
Vranov	79,668	97	79	78
Víř	44,060	99	98	97
Mostiště	9,339	99	100	99
Hubenov	2,394	97	100	98
Slušovice	7,245	96	97	96
Karolínka	5,813	93	86	85

Vybrané vodárenské nádrže				
Název vodního díla	Celkový objem zásobního prostoru [mil. m ³]	Naplnění zásobního prostoru [%]		
		29. 4. 2019	22. 4. 2020	29. 4. 2020
Nové Mlýny	58,039	100	100	100
Brno	13,023	96	96	96
Letovice	9,015	65	73	73
Dalešice	62,986	92	83	83
Bystřička	0,852	100	99	100
Plumlov	2,884	99	98	98

1.4. PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ A MOŽNÉ DOPADY

Povodí Labe, státní podnik – průtoky ve vodních tocích jsou ve srovnání s dubnovými normály výrazně podprůměrné (10 – 30 %). V současnosti přechází přes naše území frontální systémy a předpokládané srážkové úhrny mohou krátkodobě situaci mírně zlepšit. Ovšem s ohledem na celkový, současný meteorologický vývoj (nadprůměrné teploty vzduchu, minimum srážek), nelze vyloučit podobně nepříznivý průběh hydrometeorologické situace jako v roce 2018 se všemi jeho dopady. Vývoj vodních zásob je průběžně monitorován a hodnocen. V případě nepříznivého stavu budou s využitím zkušeností z minulých let přijímána vhodná opatření v součinnosti s dotčenými odběrateli, obcemi, vodoprávními úřady i odbornými institucemi (ČHMÚ, ČIŽP).

Povodí Moravy, s. p. – z nádrží bude i nadále vypouštěno požadované minimum množství. Již se pravidelně navyšují odběry z vodních toků pro zemědělské účely, což vede k navýšení odtoků z nádrží, především z VD Vranov. Cílem manipulací zůstává zvyšování hladin v nádržích, vodárenské odběry jsou zabezpečovány v požadovaných množstvích.

ZDROJ: AK ČR (KRÁCENO) WWW.AKCR. CZ/TXT/AKTUALNI-INFORMACE-O-STAVU-VODNICH-ZDROJU-A-SUCHU-K-2-BREZNU-2020

Rezidua pesticidů v potravinách: sledujte trendy s novým interaktivním nástrojem EFSA

EFSA publikoval výroční zprávu o reziduích pesticidů v potravinách v Evropské unii za rok 2018. Zpráva vychází z dat získaných při úředních kontrolách národními kontrolními orgány členských států, Islandu, Norska a zahrnuje jak cíleně, tak i náhodně odebrané vzorky.

V roce 2018 bylo celkově analyzováno 91015 vzorků, z nichž 95,5 % nepřekročilo maximální limity reziduí (MRL) stanovené právním předpisem. V rámci koordinovaného víceletého kontrolního programu EU bylo analyzováno 11679 vzorků, z nichž MRL vyhovělo 98,6 %.

Zpráva poskytuje pohled na zatížení potravin v EU rezidui pesticidů a na možná rizika pro zdraví spotřebitelů. Manažerům rizika poskytuje důležité informace pro přijímání budoucích kontrolních opatření. Zpráva EFSA již mnoho let pomáhá Evropské komisi a členským státům při zajišťování správného používání pesticidů v souladu s právními předpisy a stanovenými cíli.

Cílený vs. náhodný sběr dat

Náhodně sbíraná data jsou především užitečná proto, že pokrývají stejný ná-

kupní koš (stejně produkty) v rámci tříleté rotace, což umožňuje identifikovat trendy u konkrétních potravin. Kupříkladu, mezi roky 2015 a 2018 se zvýšil počet překročení MRL u banánů (z 0,5 na 1,7 %), sladkých paprik (z 1,2 na 2,4 %) a stolních hroznů (z 1,8 na 2,6 %). Na druhou stranu, mezi roky 2015 a 2018 se snížil počet překročení MRL u brokolice (z 3,7 na 2 %), panenského olivového oleje (z 0,9 na 0,6 %) a u vajec (z 0,2 na 0,1 %).

Hodnocení rizik

V rámci analýzy výsledků provedl EFSA hodnocení rizik z pohledu výživy. Z výsledku vyplývá, že je nepravděpodobné, že potraviny analyzované v roce 2018 představovaly problém pro zdraví spotřebitelů. EFSA nicméně předkládá řadu doporučení ke zvýšení účinnosti evropského kontrolního systému, aby byla dále posilována vysoká úroveň ochrany spotřebitelů.

ZDROJ: EFSA, [HTTPS://BEZPECNOSTPOTRAVIN.CZ](https://bezpecnostpotravin.cz), 3. 4. 2020 (KRÁCENO)

1. uvádět na trh bezpečné potraviny,
2. splnit informační povinnosti („registrovat se“) u příslušného dozorového orgánu,
3. identifikovat se (zveřejnit údaje o sobě např. v obchodních podmínkách nebo v kontaktech),
4. respektovat práva spotřebitele,
5. nepoužívat nekalé obchodní praktiky,
6. poskytnout informace o prodávané potravine,
7. dodržet zákonné požadavky na související reklamu,
8. zajistit sledovatelnost nabízených potravin,
9. dodržet hygienické požadavky při prodeji potravin,
10. zajistit okamžité stažení nebezpečné potraviny z trhu.

Další podrobnější informace k této problematice naleznete v příručce Internetový prodej – Základní požadavky na provozovatele potravinářského podniku vydané Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí.

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR

Prodej potravin přes internet

16. 4. 2020 – Internetový prodej potravin je jednou z forem prodeje na dálku, tj. uzavírání smluv distančním způsobem, za použití prostředků komunikace na dálku, které umožňují uzavření smlouvy bez současné fyzické přítomnosti smluvních stran.

Z hlediska potravinového práva je ten, kdo prodává potraviny (uvádí potraviny na trh) prostřednictvím internetu, považován dle čl. 3 odst. 2 a odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění, za provozovatele potravinářského podniku, který je zodpovědný za bezpečnost, jakost, správné označování nabízených produktů a dodržování ostatních požadavků (hygiena, skladování atd.).

Provozovatel potravinářského podniku musí splňovat níže uvedené základní povinnosti. Kromě těchto mohou existovat další specifické požadavky pro jednotlivé druhy prodávaných potravin. Provozovatel potravinářského podniku, který chce prodávat prostřednictvím internetu, musí

Vylít pivo kvůli vládním opatřením, ale platit z něj daně? Pivovary se bouří

Vláda před měsícem zavřela restaurace a hospody, pivovary proto musí řešit, co s vyrobeným pivem. Část se prodá v rámci prodeje s sebou, přesto bude nutné nemalou část sudového piva vylít. Přesto by však pivovary měly odvést miliony korun na spotřební dani. To se nelíbí Českému svazu pivovarů a sladoven, který proto žádá změnu zákona.

Daň z vylitého piva? Nesmyslné i nemorální

Čepované pivo, které se vrací z prodejní sítě do pivovaru, není možné jednoduše naplnit do lahví nebo plechovek a prodat jako balené. Nezbyvá než toto pivo zlikvidovat. V případě, že se pivo vrátí přímo z distribučního centra pivovaru nebo pivovarské restaurace, pivovar z něj musí zaplatit spotřební daň. Škody pivovarů vzniklé v této souvislosti mohou dosáhnout vyšších stovek milionů korun. Tato částka zahrnuje kromě spotřební daně také náklady na výrobu piva, logistické náklady na svážení sudů z distribuční sítě a od zákazníků a náklady na jeho likvidaci.

ZDROJ: NOVINKY.CZ, 19. 4. 2020 (KRÁCENO)

Sněmovna schválila osvobození vylitého piva od spotřební daně

Pivovary budou moci žádat o vrácení spotřební daně za pivo, které nedokázaly prodat z distribučních center kvůli zavřeným hospodám a restauracím. Dnes to schválila Sněmovna v novele zákona o spotřebních daních, která upravuje stahování cigaret se starým kollem z trhu. Novelu nyní dostane k projednání Senát. O úlevu žádal Český svaz pivovarů a sladoven, podle kterého by placení daně za vylité pivo bylo nejenom nesmyslné, ale i nemorální. Na pozměňovacím návrhu se podílelo ministerstvo financí. Do novely ho poslanci vložili na návrh sněmovního rozpočtového výboru. Pivo se podle svazu vrací kvůli zavřeným hospodám z prodejní sítě zpět do pivovarů.

ZDROJ: AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 24. 4. 2020 (KRÁCENO)

Stát nechal testovat chleba a rohlíky, jestli na nich není koronavirus

Stát si nechal udělat test pečiva na koronavirus, virus v něm jihlavská veterinární laboratoř nenašla. Uvedl to mluvčí ministerstva zemědělství Vojtěch Bílý. Ministerstvo dlouhodobě uvádí, že se virus potravinami nepřenáší. Také výrobci ujišťují, že mají dobré ochranné postupy. Laboratoř v Jihlavě test provedla na žádost Státní zemědělské a potravinářské inspekce experimentálně, nešlo o úředně odebrané vzorky.

„Výsledky testování Státního veterinárního ústavu Jihlava potvrdily stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin, tedy byly negativní,” dodal mluvčí. Doplnil, že laboratoř testovala zejména tukové rohlíky, dále chleba, ražinky, grahamové rohlíky a rohlíky se sýrem. Podle evropského úřadu ukazují i zkušenosti z epidemií způsobených jinými koronaviry, jako je SARS nebo MERS, že se virus prostřednictvím potravin nepřenáší. „Dle současných znalostí popsanych cest přenosu koronavirů a jejich nízkou schopností přežít ve venkovním prostředí je nepravděpodobné, že by dovožené zboží jako potraviny, spotřební zboží, hračky, oblečení atd. mohly být zdrojem infekce. Obecně platí, že lidské koronaviry nepřežívají na suchém povrchu,” dodalo ministerstvo.

Dopékání by viry zlikvidovalo

O používání přísných hygienických standardů navíc hovoří nejenom Potravinářská komora ČR, ale i výrobci. Například La Lorraine Bakery, která vyrábí kaiserky, nebalené bagety nebo donuty, uvedla, že zpřísnila opatření při výrobě.

„Důležitá informace pro spotřebitele je, že se naše pečivo dopéká na prodejních našich odběratelů při teplotách, které přesahují 160 stupňů Celsia, což je prostředí, které je pro viry likvidační. Všechny výrobky rozesíláme prodejnám zabalené,” uvedl generální ředitel firmy

Miroslav Bulín. Obchodníci v posledním měsíci zabezpečovali s ohledem na možnosti trhu ochranné prostředky pro své zaměstnance. Musejí zajišťovat pravidelnou dezinfekci v prodejnách, u pokladen instalovali ochranná plexiskla, museli vyrobit cedule s upozorněními pro zákazníky, včetně značení dodržování bezpečných odstupů u pokladen. Mají vyšší spotřebu jednorázových rukavic, v mnoha případech zákazníkům poskytují v prodejnách dezinfekci na ruce.

ZDROJ: NOVINKY.CZ, AUTOR: ČTK, 2. 4. 2020

Právní pomoc potravinám

Potravinářská komora ČR a advokátní kancelář PEYTON legal spustili webový projekt Právní pomoc potravinám – bezplatné poradenství o základních právních otázkách souvisejících se současnou situací. Adresa: <https://help.potravinypesko.cz/>

ZDROJ: ZPRAVODAJ PK ČR 17/2020

Ze zahraničí

DOCG a DOC, nová pravidla na ochranu kvality vína v Itálii

V Itálii byl ministerstvem zemědělství vydán dekret, kterým se provádí vinařský zákon, který upravuje vlastnosti a metody přípravy vína DOC a DOCG. Označení DOC a DOCG má státní ochranu. Cílem nové vyhlášky je ochránit víno, zajistit jeho kvalitu a současně zbytečně nezvyšovat produkční náklady. Vyhláška rovněž obsahuje důležitá ustanovení o provádění systému kontroly a sledovatelnosti vín označených jako DOC (CHOP) a IGT (CHZO).

WWW.IGRANDIVINI.COM/2. 3. 2020/JS

DOC a DOCG Soave

Úpravy předpisů pro Soave DOC, Soave Superiore DOCG a Recioto di Soave DOCG vedly ke zveřejnění v Úředním věstníku, celkem jde o 33 tratí. Z nich se nachází 28 v klasické oblasti, 2 v sopečné oblasti Ronca a 3 ve vápencovém pohoří Val d'Illasi a Mezzane. Zeměpisné jednotky schválené vyhláškou regionu Veneto již mohou uvádět na trh víno ze sklizně 2019.

Původních 23 tratí s 270 ha má historicky doloženou produkci vína s názvem Soave již přes 200 let a vinařství zde bylo hlavním zdrojem ekonomického růstu regionu. Jde o následující tratě: Broia, Brognoligo, Carbonare, Castellaro, Castelcerino, Colombara, Costalunga, Coste, Costeggiola, Fittà, Foscariño, Frosca, Menini, Monte Grande, Pigno, Pressoni, Sengialta, Tenda, Volpare, Zoppega, Duel, Paradiso, Ronca – Monte Calvarina.

Jednání o zavedení dalších geografických jednotek začala před 30 lety pečlivou kartografickou prací, která vedla k územnímu plánování a ke studiu půd. Základní přípravné práce pro charakterizaci jednotlivých tratí, které byly definovány jak na základě jejich půdních a klimatických charakteristik, tak na základě

historie každé z nich, má v některých případech kořeny až k době Napoleona.

WWW.VINOECIBO.IT/ 16. 3. 2020/JS

Projekt „Zdravá réva vinná“

V Německu existuje národní projekt VITIFIT, na kterém spolupracují ekologické organizace a je zaměřen především na redukci následků peronospor (plíseň révy, Plasmopara viticola). Cílem projektu je snížit dávky mědi v ekologickém vinohradnictví, případně měď úplně vyloučit. Řešitelem jsou výzkumné organizace ve spolupráci se svazy a konkrétními vinařstvími. Jde o vyzkoušení nových účinných látek, fyzikálních technologií, nových PIWI-odrůd a metod předpovědi nákazy. Jedním ze zúčastněných svazů je i PIWI International.

DDW/16. 4. 2020/JS

V Německu byly nouzově povoleny chemické přípravky na ochranu révy Shark a Quickdown

Oba přípravky se používají na zničení letorostů vyrůstajících na kmínku. Důvodem nouzového povolení je nedostatek pracovních sil ve vinohradnictví v souvislosti s pandemií koronaviru. Místo mechanické likvidace nežádoucích letorostů (podlom) se může použít chemický přípravek. Povolení je omezeno na 120 dnů. O nouzovém povolení pro celé Německo rozhodl výzkumný ústav a vinařská škola DLR Rheinpfalz v Neustadt an der Weinstraße.

DDW/15. 4. 2020/JS

Zpráva z Copa-Cogeca o vlivu COVID-19 na zemědělství

Pandemie se dotýká stále více oborů zemědělství. C/C požaduje po Komisi finanční podporu mimo běžného rozpočtu

Společné zemědělské politiky. Uzavření hotelů a restaurací znamená neprodejnost zemědělských produktů nejvyšší kvality a ceny. Například prodej vysoce kvalitního masa je nahrazován mletým masem. Prodej květin a okrasných rostlin se úplně zastavil. Zemědělci přichází o svá odbytiště, jsou nuceni své produkty ničit. Týká se to například brambor dříve používaných jako hranolky v restauracích, mléka, které téměř nikdo z farem nekupuje a nesklizené zeleniny pro nedostatek pracovníků.

Nedostatek sezonních pracovních sil z EU, ale i mimo EU, je zásadním problémem zemědělství pro všechny členské státy; nejvíce jsou postiženy obory ovocnářství a zelinářství, obdobně i chov dobytka. Každá členská země se staví jinak k pracovníkům mimo EU (Ukrajinci, Marokánci). Například Finsko povoluje sezonní pracovníky z Ukrajiny, Švédsko je zakazuje. Do Německa přiletí během dubna a května přes 80 tisíc sezonních pracovníků. Nejhorší situace je asi v Itálii, kde vzhledem ke zdravotní situaci vláda nebere ohled na potřeby zemědělců. Naopak v Estonsku, Irsku a Nizozemsku je situace stabilní. Čtrnáctidenní karanténa a uzavření hranic v Maďarsku znemožňují pohyb pracovníků v EU (ČR, Řecko, Polsko, Německo, Rakousko). Existují ale v EU i pozitivní signály, například se hlásí dobrovolníci k práci na poli (Německo a Francie), nezaměstnaní pomáhají zemědělství (Španělsko, Estonsko, Anglie a Slovinsko).

Odvětví vína: Situace se každým týdnem zhoršuje. Snižuje se spotřeba i vývoz, elektronický prodej to není schopen nahradit. Stav zásob je vysoký, zvláště u dražších nejkvalitnějších vín.

JS/15. 4. 2020 (KRÁČENO)

V polovině května se v Rakousku uvolní provoz v gastronomii

Bude přitom ale nutné dodržovat omezení, jako například omezený počet ▶

osob v místnosti a povinnost mít roušku. Rouška bude povinná jak pro hosty, tak pro obsluhu. Minimální vzdálenosti mezi jednotlivými osobami zatím nejsou stanoveny. Podle rakouského předsedy vlády se začnou všechna pravidla uvolňovat v pravidelném termínu dvou týdnů a stejně tak bude vyhodnocován i jejich dopad na obyvatelstvo.

DER WINZER/20. 4. 2020/JS

FAO: Světové ceny potravin klesly kvůli koronaviru a levné ropě

Světové ceny potravin se v březnu výrazně snížily, a to kvůli poklesu poptávky souvisejícímu s koronavirem a levnější ropě. Vyplývá to podle agentury Reuters z dnešních údajů Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO). Hodnota indexu FAO, který sleduje ceny obilovin, rostlinných olejů, mléčných výrobků, masa a cukru na mezinárodních trzích, v březnu meziměsíčně klesla o 4,3 procenta na 172,2 bodu. Za poklesem cen stály převážně faktory na straně poptávky, nikoli nabídky. Tyto poptávkové faktory jsou ovlivněny čím dál horšími ekonomickými výhledy. Nejvýraznější propad vykázal cenový index pro cukr, který se oproti únoru snížil o 19 procent. Za tímto poklesem podle FAO stála nižší spotřeba související s omezeními pohybu obyvatel, která kvůli šíření koronaviru zavedla řada zemí.

ZDROJ: AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 6. 4. 2020
(KRÁCENO)

Sezónní pracovníci mohou opět do Německa

Spolková ministerstva zemědělství a vnitra představila společný projekt výjimky z omezení vstupu sezónních pracovníků do země. V dubnu a květnu může do země vstoupit pokaždé až 40 000 sezónních pracovníků. Ti jsou vybíráni na základě zpětné vazby od profesních organizací a prokazatelného dodržování přísných hygienických standardů. Hlášení o potřebě sezónních pracovníků nebude probíhat prostřednictvím ministerstva zemědělství, ale přes agrární komoru.

Podle spolkového ministerstva do doby, kdy byl vstup zastaven, již do Německa vstoupilo přibližně 20 000 pracovníků. Do konce května však bude v zemědělství potřeba celkem asi 100

000 sezónních pracovníků. Podniky jsou navíc závislé na pomocných pracovnících při sklizni, zejména ze zahraničí.

Byly odsouhlaseny následující výjimky z příslušných omezení vstupu:

- V dubnu a květnu může do země vstoupit každý měsíc až 40 000 sezónních pracovníků.
- Dodatečným cílem je získat dalších asi 10 000 osob z velkého potenciálu v Německu (nezaměstnaní, studenti, žadatelé o azyl, krátkodobí pracovníci).
- Zahraniční sezónní pracovníci budou do země vstupovat a opouštět ji pouze letecky. Policie v koordinaci s agrární komorou určí příslušná letiště. Zaměstnanci budou vyzvednuti na letišti zaměstnavatelem (žádný individuální příjezd).
- Při vstupu provádí zdravotnický personál podle standardizovaného postupu zdravotní prohlídku zajišťovanou zaměstnavatelem. Výsledky se zasílají místnímu zdravotnickému oddělení.
- Noví příchozí musí žít a pracovat přísně odděleně od ostatních zaměstnanců během prvních 14 dnů a nesmí opustit území podniku. Je povinné oddělení ubytovaných a pracovních týmů: pracovní skupiny musí být trvalé, do pěti až deseti, max. cca 20 osob.
- Při práci je třeba dodržovat minimální odstupy, případně je třeba nosit ústenku, rukavice. S výjimkou celých rodin je maximální obsazenost pokojů poloviční. Na ubytování se vztahují přísné hygienické předpisy, které jsou k dispozici v příslušném národním jazyce.
- Pokud existuje důvodné podezření, že pracovník je infikován koronavirem, okamžitě se musí izolovat a kontaktovat lékaře, aby mohl být testován na přítomnost viru. Kromě toho musí být celý tým izolován a také testován na virus.

DDW/3. 4. 2020/JS

Evropské státy kvůli uzavření státních hranic čelí nedostatku sezónních pracovníků převážně v sektoru ovoce, zeleniny a vinařství.

Copa-Cogeca upozornila, že omezení pohybu pracovníků přes hranice může mít na zemědělství devastující dopad, významně negativně mohou být zasaženy sektory výše uvedené. Negativní dopady by se mohly projevit nejen letošní rok ale i v následující sezóně. Mezi země nejnáchylnější na nedostatek sezónních pracovníků patří Itálie

a Španělsko, které mají silný ovocný a zeleninový sektor.

ZPRAVODAJ PK ČR 14/2020

Wales zavedl minimální cenu alkoholu. Kdo prodá levněji, zaplatí pokutu

Obyvatelé Walesu si od března připlatí za levné alkoholické nápoje. Vstoupil v platnost zákon, který určuje minimální cenu alkoholu. Vláda tak chce bojovat proti škodám spojeným s jeho nadměrnou konzumací. Kdo jej bude prodávat levněji, zaplatí pokutu až tisíc liber (23 tisíc korun). Velští maloobchodníci a prodejny s alkoholem si nově musí účtovat alespoň 50 pencí (14,6 koruny) za jednotku alkoholu. Za tu se pokládá 10 ml čistého lihu. Například klasická láhev vína se tak nově bude prodávat za nejméně 4,69 liber (140 Kč). Standardní půllitr piva nebo cideru nebude možné prodávat za méně než 1,25 libry (37 Kč). Láhev ginu nebo vodky pak zdraží minimálně o 13 liber (387 Kč), protože 70 cl lahev obsahuje zhruba 26 jednotek alkoholu. Zákon je výsledkem snah velšského ministra zdravotnictví Vaughana Gethinga. Ten již dříve prohlásil boj proti „škodlivému pití levného a silného alkoholu“ za jeden ze svých hlavních cílů. Při tvorbě zákona se přitom mohl opřít o zkušenosti ze Skotska. Podobná pravidla tam platí od května 2018. Prodej alkoholu v zemi po jeho zavedení okamžitě klesl, zatímco ve Walesu a Anglii ve stejném období tržby mírně vzrostly.

„Naši snahou není udělat z alkoholu nedostupné zboží. Chceme jen vyřešit důsledky pití neškodlivějšího alkoholu, tedy toho s vysokým obsahem alkoholu a nízkou cenou. Dopady, které budou nová opatření mít, už jsme viděli“, sdělil Gething. Nový zákon provázeli vášnivé debaty. Zdražení se samozřejmě mnohým Velšanům nelíbí. Gething je ale přesvědčený, že se za pár let budou divit, proč kvůli tomu vůbec dělali rozruch. Podle velšské vlády si většina lidí změny ani nevšimne. Projeví se totiž hlavně na levném a nekvalitním alkoholu. Podle britského ministerstva vnitra Anglie zavedení minimálních cen za alkohol zatím neplánuje. Ve Walesu, kde žije přes 3 miliony obyvatel, zemře každoročně na příčiny související s nadužíváním alkoholu zhruba 500 lidí. Přibližně 60 tisíc obyvatel skončí kvůli konzumaci alkoholu v nemocnici.

Některé organizace se obávají, že změna zákona povede k tomu, že si konzumenti alkoholu s nízkými příjmy najdou jinou cestu. Přejdou na drogy, nebo si začnou alkohol vařit či pálit doma. Velšská vláda však tvrdí, že je to nepravděpodobné. „Příznivý dopad na veřejné zdraví není jen ziskem pro pijící jednotlivce, ale také pro nás všechny,“ doplnil ministr zdravotnictví. Uvedl také, že je na toto téma připravený dál diskutovat a těší se na první výsledky.

ZDROJ: IDNES.CZ, AUTOR: IDNES.CZ, 3. 3. 2020 (KRÁCENO)

Británie potřebuje lidi z východní Evropy, nemá kdo sklízet ovoce

Británie naléhavě potřebuje až 90.000 lidí, kteří by na místních farmách pomohli se sklizní ovoce a zeleniny. Organizace Concordia proto vyzvala britskou vládu, aby se do záležitosti vložila a zajistila charterové lety, díky nimž by se do Británie dostali sběrači z východní Evropy. Nedá se přitom dlouho čekat, některé druhy ovoce a zeleniny právě dozrávají a sesbírat je bude potřeba v nejbližších týdnech, píše server listu The Guardian. Některé větší farmy už s pronájmem letadel začaly. Zemědělské organizace a zprostředkovatelé práce ale tvrdí, že vzhledem k problémům, jimž teď zemědělství čelí kvůli šíření koronaviru, by měla se zorganizováním dalších letů pomoci vláda. K hlavním dodavatelům patří právě charitativní organizace Concordia, která se snaží přivést asi 10.000 pracovníků – polovinu ze zemí Evropské unie, zbytek z Ruska, Moldavska, Ukrajiny, Běloruska, Gruzie a Barbadosu. Problém je ale v tom, že letecké spojení se zeměmi mimo EU bylo kvůli koronaviru přerušeno. Například Ukrajina měla toto opatření v platnosti do 2. dubna, ale rozhodla, že je prodlouží do 23. dubna. Nábor mimo EU se zastavil, takže zbyla jen Litva, která ale zavřela hranice, Rumunsko, kde nejsou letadla, a pak Bulharsko. Ačkoliv Bulharsko omezilo pohyb lidí, pracovníci v zemědělství jsou považováni za klíčovou pracovní sílu, a mohou se tedy po vlastní přesouvání. Potíž je v tom, že většina leteckých společností, které do Bulharska běžně létají, spojení s touto zemí přerušily. Hodina letu s 229 lidmi stojí asi 10.000 liber (306.000 Kč). Na cestu ze Sofie do Londýna to vychází na 45.000 eur (1,2 milionu Kč), neboli 250 eur (6800 Kč) na osobu.

Některé farmy ale měly problémy už před krizí, kterou způsobil koronavirus. Napjatá situace na trhu práce – kterou způsobila kombinace brexitu a prosperity zemí ve východní části EU, které jsou tak pro sezonní pracovníky atraktivnější – už vedla k poklesu počtu lidí, kteří do Británie přicházejí sklízet ovoce a zeleninu. A skončí kvůli tomu i další. V obchodech pak nebude žádné ovoce ani zelenina. Chřest a fazole začínají v nadcházejících týdnech, okurky začátkem dubna, rajčata jsou celoročně. V květnu je měkké ovoce – jahody nebo maliny; salát máme v zemi od prosince,“ dodává. Zhruba 98 procent sběračů ovoce loni do Británie přijelo ze zahraničí, většina z Bulharska a Rumunska. Britští pěstitelé se teď obávají na firmy z pohostinství, aby najali propuštěné zaměstnance. Část z nich je právě ze zemí východní Evropy, ale už nějaký čas žijí v Británii. Většinou jsou ještě relativně mladí, nemají pevné vazby a chtějí práci, kde dostanou rozumný plat za přijatelných podmínek.

ZDROJ: AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 30. 3. 2020 (KRÁCENO)

Genetici upravili rajčata. Půjde je lépe vypěstovat i ve městech

Rajčata jsou skvělým zdrojem vitamínů a vlákniny, špatně se ale pěstují v menším množství a na malém prostoru. Vědci proto nyní upravili keříková rajčata tak, aby rostla co nejlépe právě v omezených podmínkách, například v malých nádobách ve městech. „Už řadu let jsme věděli, že můžeme upravovat specifické geny, abychom kontrolovali růst rostlin a aby se tak staly kompaktnějšími,“ uvedl Zachary Lippman, biolog z Cold Spring Harbor Laboratory v New Yorku. „Ale trvalo to dlouhou dobu, než jsme pochopili, jak tyto vlastnosti zkombinovat do drobné rostliny s vysokým výnosem,“ dodal. Jeho výzkum vyšel v odborném časopise Nature Biotechnology. „Všechny kvetoucí rostliny mají univerzální systém genů, který kóduje hormony. Ten jim říká, že rostlina musí přestat s růstem listů, ale musí začít s růstem květů,“ popsal vědec. V přírodě jsou tato opatření velmi dobře vyvážená. V zemědělství je ale důležitá právě fáze, kdy rostlina kvete. Během ní vznikají části, které pak člověk konzumuje. Lippmanův výzkum se proto zaměřil právě na urychlení a posílení této fáze. Jeho týmu se podařilo odhalit sérii genů, které je třeba upravit. Dva z nich řídí rychlost

květu a tvorby plodů, ten poslední zase ovládá velikost rostliny. Vědci pomocí „genetických nůžek“ CRISPR-Cas9 tyto geny vypnuli a vytvořili tím drobné keříčky rajčat, které plodily cherry rajčátka za méně než čtyřicet dní. Tento proces je vlastně jen výrazným urychlením klasického šlechtění.

ZDROJ: CT24.CZ, AUTOR: CESKATELEVIZE.CZ, 24. 3. 2020

Ukrajina zrušila moratorium na prodej zemědělské půdy

3.4.2020 – Nejvyšší rada Ukrajiny schválila dne 30. března 2020 zákon k zemědělské půdě, kterým se s platností od poloviny roku 2021 ruší moratorium na prodej zemědělské půdy na Ukrajině, které existovalo od roku 2001. Celkově se jedná o 42 mil. ha (z toho cca 10 mil. ha ve vlastnictví státu).

Dle schváleného zákona budou existovat v průběhu prvních dvou let omezení na nákup zemědělské půdy, tj. max. 100 ha na osobu, od roku 2023 pak max. 10 tisíc ha na osobu. V období od roku 2021 do roku 2023 budou mít právo kupovat zemědělskou půdu pouze fyzické osoby. Během prvních dvou let bude v platnosti zákaz prodávat zemědělskou půdu vlastněnou státem.

Politicky citlivá otázka prodeje zemědělské půdy cizincům bude řešena formou referenda. Cizincům bude též zakázáno získávat do vlastnictví zemědělskou půdu v oblastech blíže jak 50 km od státní hranice Ukrajiny, a to bez ohledu na výsledek referenda.

Počítá se s přednostním právem nájemce na nákup daného pozemku zemědělské půdy. Nájemce bude mít též možnost předat toto právo další osobě, nicméně musí o tomto kroku písemně informovat vlastníka. Dále je stanovena minimální cena na úrovni „normativního finančního ohodnocení“, a to do roku 2030.

Dle komentáře zastupitelského úřadu ČR v Kyjevě existují na straně zahraničních investorů obavy z praktické realizace ukončení moratoria a především z nerovného postavení zahraničních společností při získávání zemědělské půdy po uvolnění jejího prodeje (při zákazu prodeje zemědělské půdy cizincům).

Ve prospěch rovných podmínek pro zahraniční společnosti po ukončení moratoria intervenovalo Švédsko, Dánsko a ČR (společným dopisem velvyslanců), ▶

dále Nizozemsko a Německo (možnost ohrožení menších farmářů po uvolnění moratoria). Dle právního pohledu Evropské komise musí mít ukončení moratoria nediskriminační charakter (ve vztahu k evropským společnostem).

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, PRO BLIŽŠÍ INFORMACE JE MOŽNÉ SE OBRÁTIT NA ZASTUPITELSKÝ ÚŘAD ČR V KYJEVĚ.

V Srbsku další omezení pohybu osob. Bělehradské výstaviště přestavěno na nemocnici. Dovoz potravin neomezen

V Srbsku je 457 potvrzených případů nákazy koronavirem. Ve snaze zpomalit rychle narůstající počet nakažených osob přistoupila srbská vláda k dalšímu omezení pohybu osob. Zákaz vycházení platí již od 17:00. Podle některých médií uvažuje Vláda Republiky Srbsko dokonce o úplném uzavření epicenter nákazy – měst Bělehrad, Niš a Valjevo. V boji s epidemií Srbsko do značné míry přebírá zkušenosti čínských lékařů a epidemiologů, které Čína poskytla spolu s dodávkou zdravotnického materiálu. Jedním z opatření jak předejít rozšíření nákazy v nemocnicích a kolapsu zdravotnictví je zřízení zcela oddělených center pro pacienty s COVID-19. K tomuto účelu již byla hala č. 1 bělehradského výstaviště vyba-
vena 3000 nemocničními lůžky.

Prodejny potravin jak místní, tak i v Srbsku přítomných zahraničních řetězců mají zkrácenou pracovní dobu, zpravidla od 7:00 do 15:00 a počet nakupujících je omezen. Se zásobováním a to i zbožím z dovozu zatím nejsou výrazné problémy.

P. SVOBODA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT ČR PRO ZEMĚ ZÁPADNÍHO BALKÁNU, MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, 27.3.2020

Aktuální informace k situaci v USA v souvislosti s onemocněním COVID-19

Ke čtvrtku 26. března večer je v USA evidováno přes 82 tis. případů výskytu onemocnění Covid-19 a přes 1100 případů úmrtí s tímto onemocněním spojeným. Nejvíce zasažené jsou státy New York (46 % výskytu onemocnění z celých USA), New Jersey (8,5 %), Kalifornie (4,6 %), Michigan (3,4 %), Washington (3,1 %). Výskyt byl již zaznamenán ve

všech státech USA i District of Columbia, Portoriku, ostrovu Guam a Amerických Panenských ostrovech.

Dovoz a vývoz zemědělských a potravinářských produktů do a z USA není nijak omezen. Administrativa prezidenta Trumpa opakovaně informuje obyvatelstvo, že potravin je dostatek. Objevují se však problémy s dodávkami způsobené masivním výkupem vybraných potravin obyvatelstvem a zároveň výpadkem pracovníků v nakládce, dopravě a doplňování zboží způsobené karanténními opatřeními. Dále dodávky zboží do domu se potýkají s enormním nárůstem objednávek.

Prezident Trump dne 16. 3. vydal doporučení pro zpomalení šíření koronaviru, která doporučují rizikovým skupinám obyvatel nevycházet a dále doporučují práci z domova, omezení cestování, minimalizaci kontaktu s dalšími osobami, omezení shromažďování skupin více než 10 osob, omezení návštěv restaurací a barů. Doporučení platí do konce měsíce, poté bude přehodnoceno.

Další opatření jsou pak přijímána na lokální úrovni jednotlivých států. Některé již přistoupily k omezením ve formě uzavření škol, veřejných institucí, sportovišť a provozoven s výjimkou potravin, lékáren, prodejen alkoholických nápojů, čerpacích stanic apod. Bary a restaurace jsou také zpravidla uzavřeny, ale funguje možnost objednání s sebou.

FDA (Food and Drug Administration – úřad pro potraviny a léčiva) ubezpečila, že nejsou evidovány případy šíření Covid-19 prostřednictvím obalových materiálů nebo prodeje potravin.

Ve středu 25. března Senát po intenzivních jednáních schválil balíček CARES (Coronavirus Aid, Relief, and Economic Security Act) na pomoc americké ekonomice ve výši cca 2 bilionů USD. Pro oblast zemědělství a zajištění potravin pro obyvatelstvo obsahuje balíček např. následující opatření:

- 9,5 mld. USD – fond pro zemědělce ke krytí ztrát v důsledku Covid a cílená podpora pěstitelů ovoce a zeleniny, sektoru mléka a chovu hospodářských zvířat;
- 14 mld. USD na financování záchranné sítě zemědělců prostřednictvím nástrojů CCC (Commodity Credit Corporation);
- zajištění způsobilosti farmářů a zemědělských podniků získat úvěr až do výše 10 mil. USD od způsobilých poskytovatelů; odpuštění splátek bude možné u prostředků použitých na

výplatu mezd, nájem nebo hypotéku a energie.

Dále návrh obsahuje řadu opatření pro místní samosprávy, která se promítnou do oblasti zemědělství/potravinářství. Posíleny budou kontroly na hranicích u zemědělských produktů a potravin i kontroly výroby, distribuce a prodeje potravin k zajištění bezpečných potravin.

ZPRACOVAL: P. JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, 27. 3. 2020

Aktuální informace k situaci v Ruské federaci v souvislosti s onemocněním COVID-19

Dle oficiálních informací je k 26. březnu 2020 v Ruské federaci celkem 840 nakažených osob (nejvíce v Moskvě). Celkem 38 osob se uzdravilo, dvě zemřely. Bylo provedeno téměř 200 tis. testů. Rusko očekává, že nákaza se bude šířit podle „italského scénáře“.

Obecné informace

1. Byly zavřeny školy, fitness centra, akvaparky, divadla, kina a zrušeny veškeré akce, kde by mohla být větší koncentrace osob. V Moskvě bylo vydáno nařízení, které zakazuje vycházet osobám starším 65 let a chronicky nemocným. Tyto osoby dostanou příspěvek k penzi a zároveň jim se zajištěním základních potřeb pomáhají dobrovolníci. Příspěvky dostávají také rodiny s dětmi.

2. Rusko od 27. března ruší veškeré letecké spojení se zahraničím (s výjimkou letů, kterými jsou repatriováni občané Ruské federace). Vstup cizinců na území RF je zakázán do 1. května 2020 (existují výjimky pro řidiče nákladní dopravy, diplomaty atp.)

3. Dne 25. března promluvil k občanům prezident V. Putin, který avizoval řadu především ekonomických opatření. Např. odklad splátek úvěrů a hypoték, pomoc živnostníkům, ale také zavedení daně při vyvážení peněz z RF do daňových rájů nebo zdanění výnosů u cenných papírů. Jednoduše řečeno by se mělo získat více peněz od těch nejbohatších, které budou využity na pomoc těm nejchudším. Dále pak prezident vyhlásil období od 28. března do 5. dubna jako nepracovní (netýká se policistů, hasičů, zdravotníků atd.), měly by se uzavřít všechny služby a obchody kromě lékáren a potravin.

Dovoz potravin a zemědělských výrobků

1. Dovoz a vývoz potravin a zemědělských komodit je zatím bez omezení. Dne 20. března byl vyhlášen zákaz vývozu obilovin, který byl o pár dní později zase zrušen. Ruský premiér i prezident avizovali zajištění tzv. „zeleného koridoru“ pro dovoz základních druhů potravin (od 20. března na 30 dní). V této souvislosti se objevily spekulace o tom, že by mohlo dojít k odstranění sankcí (embarga na dovoz některých potravin), tato informace se však nepotvrdila a prozatím k ní nebyl vydán žádný oficiální dokument. (Pozn. Českým firmám doporučujeme zintenzivnit komunikaci se svými ruskými partnery, kteří často mají praktické aktuální informace velmi rychle, a díky tomu mohou případně operativně zareagovat na nový vývoj situace.)

2. Státní úřady fungují, např. schvalování fytosanitárních certifikátů pro dovoz semen a osiva zatím probíhá bez problému. Vyhlášení nepracovního období od 28. března do 5. dubna může přinést prodlevy, zvláště pokud by bylo ještě následně prodlouženo.

3. Obchody s potravinami jsou zatím plně zásobené, dochází pouze k dílčím nebo dočasným výpadkům u některých druhů potravin nebo značek.

Pro další informace ohledně agrární spolupráce kontaktujte zemědělskou diplomatku N. Hruškovou (+420 702 169 426, nikola.hruskova@mze.cz).

**ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR,
27. 3. 2020**

Epidemiologická situace se v Rusku prudce zhoršuje

17. 4. 2020 – Dle oficiálních informací je k 17. dubnu 2020 v Ruské federaci 31 989 nakažených osob (nejvíce v Moskvě). Přírůstek za posledních 24 hodin je 4 070. Celkem 2 590 osob se uzdravilo, 273 zemřelo. Bylo provedeno přes 1,6 milionu testů. Od dnešního dne je virus rozšířen ve všech regionech Ruské federace.

1. Od 30. března do 30. dubna 2020 je v Rusku vyhlášen „nepracovní režim“, což je v praxi aplikováno jako zákaz vycházení/režim „izolace doma“ (s výjimkou neodkladné návštěvy lékaře, cest do zaměstnání a zpět, nezbytných nákupů v nejbližším obchodě /potraviny a lékárny/, procházek s domácími zvířaty v max. vzdálenosti 100m od domu a nezbytného vynesení odpadků). Vzhledem k nejvyšší-

mu výskytu nakažených v Moskvě jsou nejprísnejší opatření přijata právě tam. Ostatní regiony uplatňují podobná opatření v závislosti na situaci.

2. Od 15. dubna Moskva zavedla „propustkový režim“, který je kontrolován u osob ve veřejné i soukromé dopravě. Každý, kdo se vydá ven (např. cesta do zaměstnání) musí mít online zaregistrovanou e-propustku, která je ověřována pomocí QR kódu. Vjezd do Moskvy je až na výjimky povolen pouze automobilům s poznávací značkou Moskvy nebo Moskevské oblasti. Zabíhání systému a důsledné kontroly způsobily, že u vstupu do metra se ve špičce tvořily dlouhé fronty a na příjezdových cestách do metropole byly dlouhé kolony. V této souvislosti vznikly obavy, aby se virus ještě více nerozšířil.

3. Od 27. března je zrušeno veškeré letecké spojení se zahraničím. Vstup cizinců na území RF je zakázán do 1. května 2020 (existují výjimky pro řidiče nákladní dopravy, diplomaty atd.). Lety Moskva/Petrohrad – Praha jsou aktuálně pozastaveny do 20. května.

4. Vláda přijímá celou řadu ekonomických opatření, které mají pomoci rodinám i podnikatelům.

Dovoz potravin a zemědělských výrobků

1. Dovoz a vývoz potravin a zemědělských komodit je zatím bez zásadních problémů a omezení. Od 12. dubna do 30. června platí zákaz vývozu některých druhů obilovin a zeleniny ze zemí Eurasijské ekonomické unie, čili Ruska, Běloruska, Kazachstánu, Arménie a Kyrgyzstánu. Konkrétně se jedná o pohanku a výrobky z pohanky, rýži, žito, pšeničnou, cibuli, česnek, sójové boby a semena slunečnice.

Stále je diskutovaným tématem tzv. „zelený koridor“ pro dovoz základních druhů potravin, který měl fungovat od 20. března na dobu 30 dní. Seznam základních potravin a zboží byl schválen, nicméně oficiální pravidla fungování nejsou dostupná.

(Pozn. Českým firmám doporučujeme zintenzivnit komunikaci se svými ruskými partnery, kteří často mají praktické aktuální informace velmi rychle, a díky tomu mohou případně operativně zareagovat na nový vývoj situace.)

2. Některé státní úřady kvůli nepracovnímu režimu začínají fungovat omezeně, což může přinášet prodlevy v komunikaci.

3. Obchody s potravinami jsou zatím plně zásobené, dochází pouze k dílčím nebo dočasným výpadkům u některých

druhů potravin nebo značek. Rusko připočítá, že ceny potravin rostou a budou růst o 5 – 20%. K extrémnímu případu došlo v případě citronů a zázvoru, u kterých se cena zvedla i více než pětinásobně. Důvodem byla zvýšená poptávka a dočasné výpadky dodávek z Uzbekistánu a Číny. Státní Duma se nyní zabývá možností, jak regulovat růst cen základních potravin.

V konkrétních případech a situacích může být realita odlišná a složitější než je oficiálně uváděno. Pro další informace ohledně agrární spolupráce kontaktujte zemědělskou diplomatku N. Hruškovou (+420 702 169 426, nikola.hruskova@mze.cz).

**ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR,
17. 4. 2020**

Rusko a další země Eurasijské ekonomické unie zakázaly vývoz některých druhů obilovin a zeleniny

14. 4. 2020 – S platností od 12. dubna do 30. června 2020 země Eurasijské hospodářské unie, čili Ruská federace, Arménie, Bělorusko, Kazachstán a Kyrgyzstán, zakázaly vývoz některých druhů obilovin a zeleniny. Dokument přijala Rada Eurasijské hospodářské komise dne 31. března a po 10 dnech vstoupil v platnost. Podobný zákaz přijalo již 20. března samo Rusko, ale po několika dnech byl zrušen.

Aktuální zákaz vývozu z uvedených zemí se konkrétně vztahuje na pohanku (a výrobky z pohanky), rýži, žito, pšeničnou, cibuli, česnek, sójové boby a semena slunečnice. Zákaz vývozu souvisí s nutností zajistit dostatek základních potravin pro vlastní potřeby zemí a obyvatel v souvislosti s šířením koronavirové nákazy. Právě pohanka patří mezi nejvíce nakupované základní potraviny v této době.

Zákaz vývozu by se neměl nijak zásadně dotknout České republiky, jelikož dané položky z Ruska a dalších zemí dovážíme pouze v minimálním množství.

**NIKOLA HRUŠKOVÁ, ZEMĚDĚLSKÁ
DIPLOMATKA, VELVYSLANECTVÍ ČR
V MOSKVĚ, MOB.: +420 702 169 426, NIKOLA_@HRUSKOVA@MZV.CZ**

Ruská federace zastavila export pšenice a dalších obilovin

28. 4. 2020 – Ruská Federace s platností od 26. dubna do 30. června 2020

zastavuje export obilovin, a to konkrétně pšenice, žito, soureže, ječmenu a kukuřice. Export je možný pouze do zemí Eurasijské ekonomické unie (Bělorusko, Kazachstán, Arménie, Kyrgyzstán). Důvodem je naplnění množstevní kvóty, která byla na konci března t. r. zavedena s cílem zajištění stabilizace cen a dostatečného množství obilovin pro vlastní potřeby země. Naposledy došlo k podobnému zákazu exportu obilovin z Ruska v roce 2010, kdy byla úroda poškozena suchem.

Dne 31. března 2020 přijala vláda Ruské federace Nařízení č. 385 „O zavedení dočasného množstevního omezení vývozu obilnin za hranice Ruské federace do zemí, které nejsou členy Eurasijské ekonomické unie...“ Tento dokument stanovuje na období 1. dubna až 30. června 2020 množstevní kvótu ve výši 7 milionů tun (celkem) na export u položek: pšenice a sourež, žito, ječmen a kukuřice (celní kódy dle Celního kodexu Eurasijské ekonomické unie: 1001, 1002, 1003 a 1005). Omezení se nevztahuje na export semen, jejichž celní kódy jsou přesně specifikovány v níže přiloženém nařízení vlády.

Stanovená kvóta 7 milionů tun byla za méně než měsíc vyčerpána, a proto od 26. dubna do 1. července 2020 nebude možné další obiloviny z Ruské federace vyvážet.

Důvodem zavedení tohoto opatření je zajištění dostatečného množství obilovin pro vlastní potřeby a také stabilizace cen. Především v posledních týdnech byly ruské obiloviny z důvodu oslabení ruské měny pro zahraniční partnery cenově atraktivní.

Vzhledem ke statistice dovozu obilovin z Ruské federace do České republiky od roku 2014, kdy byly realizovány pouze ojedinělé dovozy kukuřice a ječmene, by toto opatření nemělo mít přímý vliv na Českou republiku ani náš vzájemný obchod.

**NIKOLA HRUŠKOVÁ, ZEMĚDĚLSKÁ
DIPLOMATKA, ZASTUPITELSKÝ ÚŘAD
V MOSKVĚ (KRÁCENO)**

Ukrajina je připravena v případě potřeby zakázat vývoz pšenice

Ukrajina má pro export připravené 2,2 miliony tun pšenice do 30/06/2020. Pokud ale export v dubnu překročí 2 miliony tun, země vývoz zakáže.

ZPRAVODAJ PK ČR 17/2020

Rumunsko omezilo dočasně po dobu koronavirové krize vývoz obilovin a cukru do třetích zemí

Rumunská vláda rozhodla dočasně zastavit vývoz pšenice, ječmene, ovsu, kukuřice, rýže, pšeničné mouky, sójových bobů, oleje, cukru a různých pekařských výrobků do třetích zemí po dobu platnosti nouzového stavu v důsledku koronaviru. Povoleny jsou pouze přesuny v rámci EU s podmínkou, že produkty nebudou prodány do třetích zemí.

ZPRAVODAJ PK ČR 17/2020

OSN varuje: protekcionismus vlád kvůli koronaviru může vést k nedostatku potravin

Protekcionismus vlád a snaha ochránit zásoby pro vlastní občany během pandemie koronaviru by mohly vést k narušení dodavatelského řetězce a nedostatku potravin v některých zemích, varují experti pro potraviny a zemědělství Organizace spojených národů (OSN). Některé státy k zákazu vývozu potravin určitého typu ovšem už přistoupily, nebo o něm uvažují. Zavádění cel, tarifů či přímo zákazy vývozu určitých potravin by spolu s nedostatkem sezónních pracovníků v zemědělství kvůli omezením volného pohybu v souvislosti s koronavirem mohly v konečném důsledku způsobit krizi na světovém trhu s potravinami. Pro britský The Guardian to uvedl Maximo Torero, hlavní ekonom Organizace OSN pro výživu a zemědělství. Torero především varuje před zákazy vývozu jednotlivých druhů potravin. Ty dle názoru OSN mohou způsobit narušení dodavatelského řetězce a jsou podle něj „vůbec tím nejhorším“, co by vlády ve snaze zmírnit dopady koronavirové pandemie mohly v současnosti dělat.

Kromě nedostatku určitých komodit v některých zemích závislých na jejich dovozu by taková opatření rovněž mohla vést ke skokovému navýšení cen. Pocítily by to především ty země, které jsou potravinově nesoběstačné a jejichž měna se vlivem aktuální krize propadá. Namísto protekcionismu by se vlády měly snažit o to, aby logistika potravin a dodavatelský řetězec fungoval tak jako obvykle a mírnit nervozitu. Problémem pro zásobení potravinami by mohl být i nedostatek sezónních pracovníků v zemědělství, ke kterému by před nadcházející sklizní

mohlo dojít v důsledku vládních opatření směřujících k omezení pohybu, karanténám jednotlivých měst či oblastí a uzavíráním hranic. Dopad by se dal čekat především u ovoce a zeleniny, které rychle podléhají zkáze a jejichž sklizeň musí být provedena v relativně krátkém čase.

Některé státy už v reakci na koronavirovou krizi k zákazu vývozu určitých potravin přistoupily. Zákaz vývozu pšeničné mouky přijal například Kazachstán, který je jedním z jejich největších producentů na světě. Země přijala rovněž omezení vývozu cibule, mrkve a brambor. Uzavírání nových smluv na vývoz rýže dočasně pozastavil Vietnam, který je v produkci této plodiny světovou trojkou. Vývoz slepičích vajec zakázalo Thajsko jen krátce poté, co vzhledem ke zvýšené poptávce vyletěly jejich ceny v zemi skokově nahoru. Rusko, největší světový vývozc pšenice, zase plánuje omezit export obilí. O možném omezení vývozu mluví i Ukrajina. Ta je mohutným exportérem obilí a rostlinných olejů. Srbsko zase předběžně zakázalo vývoz slunečnicového oleje. Nedostatek na trhu s potravinami by ohrozil především chudší země, které jsou jejich čistými dovozci. Jedná se převážně o země ležící v oblasti subsaharské Afriky. Náhlé zvýšení cen potravin v důsledku jejich nedostatku by tam takřka okamžitě vedlo k nárůstu chudoby a hladu. Jsou to země, které mají jen omezené možnosti na takovou situaci reagovat. Určité problémy by ale mohla mít i Čína, kde koronavirová nákaza začala. Země s celkem 1,4 miliardy obyvatel je sice potravinově soběstačná co se týče rýže a pšenice. U některých plodin, jako jsou například sojové boby, které se využívají především jako krmivo pro zvířata, je ovšem závislá na dovozu. Nedostatek sojových bobů by v Číně mohl vést ke zvýšení cen.

**WWW.EURO.CZ, JONÁŠ KŘÍŽ, 2. 4. 2020
(KRÁCENO)**

Opatření přijatá třetími zeměmi v souvislosti s COVID-19 týkající se agrárního zahraničního obchodu

V souvislosti s dopady COVID-19 přijala řada třetích zemí dočasná opatření, která aktuálně ovlivňují zahraniční obchod se zemědělskými a potravinářskými produkty. Tato opatření lze rámcově rozdělit do dvou základních skupin:

- opatření omezující či přímo zakazující vývoz základních potravin nebo

- opatření usnadňující dovoz zmírňováním administrativních požadavků či pozastavením dovozních cel.

1. Opatření omezující export:

Země sdružené v Euroasijské ekonomické unii (Arménie, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán a Rusko) zakázaly do 30. 6. 2020 vývoz položek jako jsou cibule, česnek, tuřín, žito, rýže, pohanka, proso, krupice, sójové boby, slunečnicová semínka či hotové potravinářské výrobky z pohanky. Zákaz vývozu rýže se netýká Kazachstánu, který ale zakázal vývoz pšeničné mouky, mrkve a brambor.

Ukrajina zakázala od 9. 4. do 1. 7. a vývoz pohanky (mouka i zrno) a omezila export pšenice v hospodářském roce 2019/2020 na 20,2 mil. t (do června tak zbývají cca 2 mil. t).

Zákazy exportu zavedly také Srbsko (slunečnicový olej), Jordánsko (např. brambory, cibule, rajčata, okurky, lilky a cukety), Pákistán (pšenice a cukr), Vietnam (rýže), Kambodža (rýže), Myanmar (zastavení vydávání nových licencí pro vývoz rýže a omezení na vývoz 100 tis. tun měsíčně). Kolumbie zakázala vývoz etylalkoholu a Egypt na tři měsíce včetně alkoholu také luštěniny (fazole a hrášek, kromě zelených fazolí, zeleného hrachu a arašídů).

V Indii dovoz omezují pomalé celní procedury zasahující veškeré zboží (včetně zboží podléhajícího rychlé zkázce). Jihoafrická republika pak může vyžadovat dezinfekci dodávek z vysoce rizikových zemí.

2. Opatření usnadňující dovoz:

Nejen jako reciproční opatření v návaznosti na postup EU, v současné době řada zemí v současnosti uznává kopie či elektronické verze certifikátů. Fytosanitární: Chile, Austrálie (platné do 1. 7. 2020), Turecko (pro potraviny a krmiva rostlinného původu), Thajsko. Sanitární a fytosanitární: Argentina, Brazílie, Panama, Kostarika, Ekvádor, Kanada, Moldavsko, Ukrajina, Maroko (kopie prostřednictvím odpovědné autority ČS EU), Jihoafrická republika (pravost může být ověřena u kompetentní autority), Omán, Malajsie, Singapur, Vietnam, Filipíny, Jižní Korea (platné do 31. 5. 2020), Japonsko, Tchaj-wan (platné do 30. 6. 2020).

Veterinární/sanitární: Izrael (pro dovoz produktů živočišného původu). Hongkong umožňuje zaslání kopie pro povolení dovozu masa a produktů živočišného původu, nicméně originál dokladu

o zdravotní nezávadnosti musí být předložen před uvolněním na trh.

USA uznávají elektronické fytosanitární certifikáty a prodloužily lhůtu (do 6. 7. 2020) pro vyjádření k novému opatření týkajícího se akreditace laboratoří pro analýzu potravin. Vývoz živých zvířat z USA bude možný na základě elektronicky podepsaného osvědčení od akreditovaného veterinárního lékaře.

Rusko uznává kopie certifikátů na základě předchozího oznámení příslušných orgánů země vývozce a potvrzení odběratele o dodatečném dodání originálů.

Saudská Arábie odložila účinnost nových požadavků na značení potravin, Spojené arabské emiráty (Dubaj) umožňují flexibilní označování potravin (omezené množství údajů) a nevyžadují originální certifikáty.

Některé země pozastavily dovozní cla, aby předešly nedostatku základních potravin, či nárůstu cen. Maroko (pro obiloviny, výrobky z nich a čočku, cizrna a fazole), Katar (pro potraviny po dobu šesti měsíců) a Kazachstán (na džusy, suroviny na výrobu dětské výživy a zeleninu – zejména brambory, cibuli, česnek, zelí, mrkev, papriku).

ZDROJ: EK, 23. DUBNA 2020, J. SRB

Tisková zpráva: Koronavirus – Komise upouští od cel a DPH při dovozu zdravotnického vybavení ze zemí mimo EU

3. duben 2020, Brusel – Na pomoc v boji proti koronaviru dnes Komise rozhodla o schválení žádostí členských států a Spojeného království o dočasné upuštění od cel a DPH při dovozu zdravotnických prostředků a osobních ochranných prostředků ze třetích zemí. Z finančního hlediska tak bude snazší získat zdravotnické vybavení, které lékaři, zdravotní sestry i pacienti naléhavě potřebují.

Komise rychle schválila žádosti, které jí zaslaly všechny členské státy. Toto opatření se týká roušek a osobních ochranných prostředků a také testovacích souprav, ventilátorů a jiného zdravotnického vybavení. Bude platit po dobu šesti měsíců s tím, že je bude možné prodloužit.

Komise 20. března 2020 vyzvala všechny členské státy a Spojené království, aby jí předložily žádosti o osvobození dovozu ochranných a jiných zdravotnických prostředků ze třetích zemí od cel a DPH. Žádosti předložily všechny členské státy

i Spojené království. Dnešní rozhodnutí platí se zpětnou účinností od 30. ledna.

(KRÁCENO)

Tisková zpráva: Koronavirus: Komise mobilizuje veškeré zdroje k ochraně životů a živobytí

2. duben 2020, Brusel – V současné kritické situaci je prvořadým úkolem ochrana životů a podpora živobytí. Komise stále stupňuje svou reakci a nyní navrhuje zřídit nástroj solidarity v hodnotě až 100 miliard eur s názvem SURE. Nástroj by měl pomoci pracovníkům udržet si příjmy a podnikům zůstat nad vodou. Rovněž navrhuje, aby k překonání krize způsobené koronavirem byly přesměrovány všechny dostupné strukturální fondy. Podpory se dostane také zemědělcům a rybářům, stejně jako těm nejpotřebnějším. Všechna tato opatření vycházejí ze stávajícího rozpočtu EU a hodlají ho využít do posledního eura. Zdůrazňují potřebu silného a flexibilního dlouhodobého rozpočtu EU. Komise v uplynulých týdnech poskytla členským státům veškerou potřebnou flexibilitu, aby finančně podpořily své systémy zdravotní péče, podniky a pracovníky. Jednala s cílem koordinovat, zrychlit a posílit zadávání zakázek na zdravotnické vybavení a soustředit finanční prostředky na vývoj vakcín. Neúnavně se zasazovala o to, aby zboží a přeshraniční pracovníci mohli nadále překračovat hranice a zajistit fungování nemocnic a továren i zásobování obchodů. Nadále také podporuje návrat občanů EU, jejich rodin a dlouhodobě pobývajících rezidentů z celého světa do Evropy.

Potřebujeme zmírnit ekonomický dopad této krize, aby jakmile to podmínky dovolí, bylo hospodářství EU připraveno znovu začít fungovat. K tomu je třeba, aby si lidé udrželi svá pracovní místa a podniky nezkolabovaly. Budou je moci využít všechny členské státy, ale obzvláště důležité budou pro ty, které jsou nejhůře zasaženy. Komise reaguje iniciativou SURE. Jedná se o nový nástroj, který poskytne úvěry ve výši až 100 miliard eur zemím, které je potřebují k zajištění, že pracovníci obdrží příjem a podniky si udrží své zaměstnance. Lidé tak budou moci nadále platit nájemné, účty a nakupovat potraviny a rovněž se tím zajistí tolik potřebná stabilita hospodářství. Úvěry budou založeny na zárukách poskytnutých členskými státy a budou nasměrovány tam, kde jsou nejvíce zapotřebí. ▶

bí. Budou je moci využít všechny členské státy, ale obzvláště důležité budou pro ty, které jsou nejhůře zasaženy.

SURE podpoří krátkodobé pracovní programy a obdobná opatření, jež mají členským státům pomoci chránit pracovní místa, zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, kterým hrozí propuštění či ztráta příjmu. Podniky budou moci dočasně snížit počet hodin odpracovaných jejich zaměstnanci nebo práci zcela pozastavit a zároveň dostanou od státu podporu příjmu za neodpracované hodiny. Osoby samostatně výdělečně činné dostanou v současné naléhavé situaci náhradu příjmu.

Pomoc nejchudším osobám – Fond evropské pomoci nejchudším osobám

Vzhledem k tomu, že na většině území Evropy se z důvodu zpomalení šíření viru uplatňuje omezení shromažďování lidí, je o to důležitější, aby osoby, jejichž nezákladnější materiální potřeby jsou závislé na jiných, nebyli odříznuty od pomoci. Fond evropské pomoci nejchudším osobám se bude vyvíjet tak, aby mohl této výzvě čelit: zejména bude zavedeno používání elektronických poukázek ke snížení rizika kontaminace, jakož i možnost nákupu ochranných prostředků pro osoby poskytující pomoc.

Podpora rybářů a zemědělců

Evropské zemědělství a rybářství hrají zásadní úlohu při zajišťování potravin, které jíme. Na tato odvětví tvrdě udeřila krize, což zasahuje naše potravinové řetězce a místní ekonomiky, které jsou na tomto odvětví závislé. Komise rovněž brzy navrhne řadu opatření s cílem zajistit, aby zemědělci a další příjemci mohli ze společné zemědělské politiky získat podporu, kterou potřebují, a to například tím, že bude poskytnuto více času na předložení žádostí o podporu a administrativní orgány budou mít více času na jejich zpracování, budou zvýšeny zálohy na přímé platby a platby na rozvoj venkova a bude zavedena větší flexibilita pro kontroly na místě za účelem minimalizace potřeby fyzického kontaktu a snížení administrativní zátěže.

Aby bylo zajištěno, že finanční prostředky mohou být přesměrovány tam, kde jsou nejvíce zapotřebí, budou umožněny převody mezi fondy, jakož i mezi kategoriemi regionů a mezi politickými cíli. Kromě toho bude upuštěno od požadavků na spolufinancování, neboť členské státy již využívají veškeré své

prostředky na boji s krizí. Administrativa bude zjednodušena.

Nástroj pro mimořádnou podporu

Evropská unie ve své historii dosud nečelila zdravotní krizi tohoto rozsahu nebo krizi rozšiřující se takovou rychlostí. V reakci na tuto situaci je první prioritou zachraňovat životy a naplňovat potřeby našich systémů zdravotní péče a pracovníků ve zdravotnictví, kteří v tomto okamžiku v celé EU činí každý den zázraky.

Komise usilovně pracuje na zajištění dodávek ochranných prostředků a dýchacích přístrojů. I přes velké úsilí odvětví v oblasti výroby se členské státy v některých oblastech stále potýkají s vážným nedostatkem ochranných zařízení a dýchacích přístrojů. Chybí jim také dostatek zdravotnických zařízení a pomohlo by jim, kdyby mohly přemístit pacienty do oblastí s větším množstvím zdrojů a umístit zdravotnický personál do nejvíce zasažených oblastí. Bude rovněž nutné podpořit hromadné testování za účelem lékařského výzkumu, zavádění nových způsobů léčby a za účelem výroby, nákupu a distribuce vakcín v celé EU. EU dnes navrhuje využít veškeré dostupné zbývající prostředky z letošního rozpočtu EU na pomoc při řešení potřeb evropských systémů zdravotní péče.

Na nástroj pro mimořádnou podporu budou vyčleněny 3 miliardy EUR, z nichž 300 milionů EUR bude přiděleno do systému RescEU na podporu společných zásob vybavení. První prioritou by bylo řízení krize v oblasti veřejného zdraví a zajištění nezbytného vybavení a dodávek, a to od ventilátorů po osobní ochranné prostředky, od mobilních lékařských týmů po lékařskou pomoc nejzranitelnějším osobám, včetně osob v uprchlických táborech. Druhou oblastí zájmu by bylo umožnit zvýšit úsilí v oblasti testování. Návrh by Komisi rovněž umožnil provádět nákupy přímo jménem členských států.

(KRÁCENO)

Tisková zpráva: Koronavirus – Komise mobilizuje veškeré zdroje k ochraně životů a živobytí

2. duben 2020, Brusel V současné kritické situaci je prvořadým úkolem zachrana životů a podpora živobytí. Komise stále stupňuje svou reakci a nyní navrhuje zřídit nástroj solidarity v hodnotě

až 100 miliard eur s názvem SURE. Nástroj by měl pomoci pracovníkům udržet si příjmy a podnikům zůstat nad vodou. Rovněž navrhuje, aby k překonání krize způsobené koronavirem byly přeměrovány všechny dostupné strukturální fondy.

Podpory se dostane také zemědělcům a rybářům, stejně jako těm nejpotřebnějším. Všechna tato opatření vycházejí ze stávajícího rozpočtu EU a hodlají ho využít do posledního eura. Zdůrazňují potřebu silného a flexibilního dlouhodobého rozpočtu EU. Komise se zasadí o to, aby se EU mohla spolehnout na takový silný rozpočet, který ji postaví zpět na nohy a napomůže na cestě k oživení.

Komise v uplynulých týdnech poskytla členským státům veškerou potřebnou flexibilitu, aby finančně podpořily své systémy zdravotní péče, podniky a pracovníky. Jednala s cílem koordinovat, zrychlit a posílit zadávání zakázek na zdravotnické vybavení a soustředit finanční prostředky na vývoj vakcín. Neúnavně se zasazovala o to, aby zboží a přeshraniční pracovníci mohli nadále překračovat hranice a zajistit fungování nemocnic a továren i zásobování obchodů. Nadále také podporuje návrat občanů EU, jejich rodin a dlouhodobě pobývajících rezidentů z celého světa do Evropy.

Iniciativa SURE: 100 miliard eur k zachování pracovních míst a fungujících podniků

Potřebujeme zmírnit ekonomický dopad této krize, aby jakmile to podmínky dovolí, bylo hospodářství EU připraveno znovu začít fungovat. K tomu je třeba, aby si lidé udrželi svá pracovní místa a podniky nezkolabovaly. Úvěry budou založeny na zárukách poskytnutých členskými státy a budou nasměrovány tam, kde jsou nejvíce zapotřebí. Budou je moci využít všechny členské státy, ale obzvláště důležité budou pro ty, které jsou nejhůře zasaženy.

SURE podpoří krátkodobé pracovní programy a obdobná opatření, jež mají členským státům pomoci chránit pracovní místa, zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, kterým hrozí propuštění či ztráta příjmu. Podniky budou moci dočasně snížit počet hodin odpracovaných jejich zaměstnanci nebo práci zcela pozastavit a zároveň dostanou od státu podporu příjmu za neodpracované hodiny. Osoby samostatně výdělečně čin-

né dostanou v současné naléhavé situaci náhradu příjmu.

Pomoc nejchudším osobám – Fond evropské pomoci nejchudším osobám

Vzhledem k tomu, že na většině území Evropy se z důvodu zpomalení šíření viru uplatňuje omezení shromažďování lidí, je o to důležitější, aby osoby, jejichž nejzákladnější materiální potřeby jsou závislé na jiných, nebyli odříznuty od pomoci. Fond evropské pomoci nejchudším osobám se bude vyvíjet tak, aby mohl této výzvě čelit: zejména bude zavedeno používání elektronických poukázek ke snížení rizika kontaminace, jakož i možnost nákupu ochranných prostředků pro osoby poskytující pomoc.

Podpora rybářů a zemědělců

Evropské zemědělství a rybářství hrají zásadní úlohu při zajišťování potravin, které jíme. Na tato odvětví tvrdě udeřila krize, což zasahuje naše potravinové řetězce a místní ekonomiky, které jsou na tomto odvětví závislé.

Aby bylo zajištěno, že finanční prostředky mohou být přesměrovány tam, kde jsou nejvíce zapotřebí, budou umožněny převody mezi fondy, jakož i mezi kategoriemi regionů a mezi politickými cíli. Kromě toho bude upuštěno od požadavků na spolufinancování, neboť členské státy již využívají veškeré své prostředky na boji s krizí. Administrativa bude zjednodušena.

(KRÁČENO)

Evropská komise vydala nařízení s cílem posílit flexibilitu členských států při provádění kontrol v zemědělsko-potravinářském řetězci

Evropská komise vydala Prováděcí nařízení 2020/466 ze dne 30. března o dočasných opatřeních pro omezení rizik pro zdraví lidí, zvířat a rostlin a pro dobré životní podmínky zvířat během určitých závažných narušení kontrolních systémů

členských států v důsledku onemocnění koronavirem. Dále vydala pokyny k zajištění volného pohybu klíčových pracovníků včetně pracovníků v zemědělství. Mají zajistit volný pohyb klíčových pracovníků v rámci EU. Pokyny vydané Komisí se vztahují na klíčové pracovníky, mezi které Komise zařadila osoby pracující ve zdravotní péči, v potravinářství a zemědělství. Komise vyzvala členské státy, aby rychle zajistily hladký přechod přes hranice včetně zdravotní prohlídky, přechod přes hranice by měl být umožněn i sezónním zemědělským pracovníkům. Prodej balených potravin v posledních týdnech vzrostl kvůli obavám z přenosu koronaviru. Ačkoliv neexistuje důkaz, že by nebalené potraviny byly prostředkem přenosu koronaviru, prodej potravin balených v plastových obalech se v posledních týdnech zvýšil. Některé společnosti navíc zakázaly výdej potravin do vlastních nádob, aby se předešlo riziku kontaminace.

ZPRAVODAJ PK ČR 15/2020